

HAYAT VEREN KADINI HAYATA KATIN

Necati BİNİCİ (Gaziantep Kent Konseyi Genel Sekreteri)

Çok değerli milletvekilleri, çok değerli Ak Parti ve Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanları, değerli Belediye Başkanları, Büyükşehir Belediye Başkan vekili, değerli katılımcılar, Genel Kurulumuzun çok değerli üyeleri ve değerli basın mensupları.Evet, bugün sizlerle birlikte, Kent Konseyimizin "6. Genel Kurul"unu yapıyoruz. Özellikle bu iktidar döneminde, yerelleşmeye ve yerel yönetimlerdeki demokratikleşmeye ağırlık veren bir anlayış var. Kent Konseyleri 2006 yılında İçişleri Bakanlığı'nın bilgilendirmesiyle bütün illerde kurulması zorunlu hale geldi. Amaç neydi? Amaç, kent yaşamında, kent vizyonu ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun kurulması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap verme ve hesap sorma, katılım, iletişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan yapı olarak ortaya çıktı.Gaziantep Kent Konseyi, bu anlayışla kuruldu ama Gaziantep şanslıydı. Çünkü bu oluşumdan önce, Büyük Şehir Belediye Başkanı, Kent Meclisi adı altında bu oluşuma benzer bir oluşumu zaten hayata geçirmiş ve ilk toplantıda Sayın Başbakanımızda katılmıştı. Daha sonra, resmi olduktan sonra 3 ayrı yönetim oluştu. Bir üçüncü yönetimi kurduk, arkadaşlarla birlikte. Ve kısaca "Kent Konseyi nedir?" sorusuna çok muhatap oluyoruz. Kent Konseyi konusunda bazı tereddütlerin veya bilgilenmeye ihtiyaç olduğunu hissediyorum. Geçen hafta yaptığımız ziyaretlerde de bu konu gündeme geldi. İzin verirseniz, kısaca bizler neler yaptık; maddeler halinde geçmek istiyorum. 10 Nisan'da görüşme, toplu bir arada çalışmayı yaptık, 2010 tarihinde. 24 Kasım 2010'da Türkiye Kent Konseyleri Birliği'nin kurulması Gaziantep'e nasip oldu. Ve Gaziantep dönem başkanlığı aldı. 15-16-17 Aralık 2010 tarihleri arasında Gençlik Meclisimiz "Şehirde Bir Gün" projesini hayata geçirdi ve şehre çok nadir gelen çocuklarımız, şehri gezmek fırsatını buldu. Yine bu kentimizin, bazı beldelerinden gelen çocuklarımızdı. 4 Temmuz 2011'de, kültür ve sanat çalışma grubumuz, birlikte kentin çevresinde yapılmış olan konutları incelemelere katıldılar.19 Aralık'ta Şahinbey Mahalle Muhtarları, 9 Ocak'ta Şehit Kamil ve Oğuzeli mahalle muhtarlarını davet ettik. Tabi mahalle muhtarlarımız biraz şaşırды, biz davet edince. "Ne oluyor? Kent Konseyi nereden çıktı? Niye bizi çağırıyorlar?" gibilerinden filan ama toplantı salonuna geldiler. Bize ulaştırdıkları her türlü sorunu bizlere yazarak, cevaplandırdık ve sayın muhtarlarımıza direkt onların adına bir aracılık yapma görevini yerine getirmiş olduk. 9 Şubat 2012 tarihinde hala sürmekte olan, "Birleşmiş Milletler 2012 Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı Rio+20 Zirvesi"nin hazırlıklarının desteklenmesi çalışmasının bir tanesini Gaziantep gerçekleştirdi. Yine Gaziantep Kent Konseyi'nin misafiri olarak. 5 Mart tarihinde bu defa esnaf odalarımızı topladık. Ben özellikle esnaf oda başkanlarımıza çok teşekkür ediyorum. Toplantıya çok ilgi gösterdiler. Çünkü onlar hep geride kalan arkadaşlarımız. Biliyorsunuz odalar deyince Ticaret Odası, Sanayi Odası gündeme geliyor ama esas meslek odalarımız geri planda kalıyordu. Antep Ağzı diye 28 Mayıs, yakın tarihte güzel bir toplantımız oldu, iki konuşmacımız vardı. Gaziantep Ağzını tekrar gündeme getirdiler. Kısmet olursa onları da en kısa zamanda kitapçık haline getireceğiz. Zannediyorum, sayın vekillerimizin, valimizin, bakanımızın masalarında böyle kitaplar konuldu. Bu kitapçıklar, Gaziantep Kent Konseyi'nin faaliyetlerini içeriyor. 3 tane basılı yayıнымız oldu, çalıştaylarımız, oldu. Ve inşallah, bir haber de vermek istiyorum, Sayın Bakanım. 6-8 temmuz ayları arasında Türkiye'de kurulu bulunan Kent Konseylerinin çalışma grubu başkanlarını Gaziantep'e çağırıyoruz. Ve Gaziantep'te, bu çağırduğumuz kentler çalışma kurultayı ile birlikte ortak kesişen çevre sorununu, Gaziantep'ten tüm Türkiye'ye çözümleriyle birlikte inşallah bir rapor olarak sunacağız ve sizlere ileticeğiz. Bu toplantıya tüm vekillerimize, Sayın Bakanım başka olmak üzere, size bilgi vermiştik. Bu toplantıyı çok önemsiyoruz. Türkiye'den, daha doğrusu Türkiye'nin küresel bir çevre

sorununu Gaziantep'ten, Türkiye'yi sonuçlarıyla birlikte rahatlatmak, bizi mutlu edecektir. Sayın Bakanım, özellikle bakanlığınızın, bakanlığa geldikten sonra Gaziantep ile ilgili sorunlar yakından takip ettim, birçok konuda çok toplantılar yaptınız. Tabii ki bu toplantının şeyi sizin davet ettiklerinizle sınırlıydı ama biz istiyoruz ki, atanmışların ve seçilmişlerin dışında eğer üçüncü bir insiyatif varsa, sivil insiyatif varsa, bunun temsilcisi Kent Konseyiye, zaten uygun görürlerse, bundan sonraki toplantılarda Kent Konseyi'ni temsilen arkadaşların bulunmasında fayda olduğunu, en azından bilgi edinmemiz bakımından, bizim verdiğimiz bilgileri sizlerle paylaşmak bakımından belki küçük de olsa katkımız olabileceği anlamında bu toplantılarda bulunmakta fayda olduğunu düşünüyorum. Takdir sizlerindir. Aynı konuyu sayın valimle de paylaşmak istiyorum. Aynı toplantıyı sayın valim de yapıyor ama Kent Konseyi orada bulunmuyor. Eğer buyurlarsa, o toplantıya katılmayı ve bizim temsil ettiğimiz arkadaşlarımızın orada temsil edilmesi konusunda katkımız olacağını düşünüyorum. Altı genel kurul yaptığımızı söyledim. Daha önce beş tane yaptık. Altıncısı bu genel kurul. Bizim genel kurulda aldığımız kararların tamamı, Büyükşehir Belediye Meclisi'nde kabul edildi ve uygulamaya konuldu. Dolayısıyla alınan her karar, kent için alınan her karar, Kent Konseyi'nin aldığı kararlar, Meclis tarafından kabul edilerek, Büyükşehir Belediyesi tarafından uygulamaya konuldu. Burada, Büyükşehir Belediye Başkanımız şu anda yurt dışında, daha önce bahsettiğim iyi oldu ama vekilimiz burada ve kardeş şehir toplantılarında, Gaziantep bu konuda çok başarılı biliyorsunuz. Şu anda onlarca kardeş şehrimiz var. Bu tür ilişkilerde belki bazı meslek grupları oluyor ama kent konseyinin de orada bir kazanç olduğunu ve toplantılarda, en azından yurt dışı olmasa da yurt içindeki toplantılarda, Gaziantep'teki toplantılarda bulunmayı arzu ettiğimizi belirtmek istiyorum. Değerli katılımcılar, biz burada toplantıları yaptığımız zaman, hiçbir zaman sorunu ortaya koyup kenara çekilmiyoruz. Bütün çalışma grubu arkadaşlarımız, sorunları ortaya koyuyor ve çözümleriyle birlikte biz bunları size sunmaya gayret ediyoruz. Bütün yazılı evraklarımızda ve web sayfamızda bunu bulabilirsiniz. Web sayfamız güncellendi. Ve web sayfamızda Gaziantep'e gidip bir soru yöneltebiliyor, bir soruya cevap isteyebiliyor. Biz çalışma gruplarının toplantıları dahil olmak üzere. Yürütme kurullarının toplantıları dahil olmak üzere, gündemleriyle ve sonuçlarıyla web sayfamızda yayımlıyoruz. Web sayfamıza lütfen bir girdiğiniz zaman, yaptığımız çalışmaları daha yakinen görme fırsatına erişeceksiniz. Ve burada tabii, özellikle Mehmet Erdoğan'a görev düşüyor. Eski genel sekreter olarak bize biraz daha katkısını kendisinden bekliyoruz. Hem vekilimiz olarak ama esas itibarıyla kent konseyi genel sekreteri olarak. Sayın Bakanım, önümüzdeki günlerde yine Yerel Yönetimler Reform Yasa Tasarısı ile ilgili broşür hazırlıyoruz. Kent konseyleri de bunlardan bir tanesi. Yerelleşme, yerinden yönetim, iletişim, birçok konular masaya yatırıldı. Ve bu bir, iki pilot projede yapıldı. Bu projede Gaziantep Kent Konseyi'nde, Şehitkamil Belediyesi ile birlikte görüşlerimizi dile getirdik. Yani kent konseylerinin şehrin her türlü faaliyetinde, 8 çalışma grubu ki, meclisle birlikte, bunların içindeki toplantılar, yaptığı çalışmaları hep bizim kent için yapmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla oradan çıkan sonuç bu kentte yaşayanların birebir yaşadığı sorunlar ve sonuçlar oluyor. Dolayısıyla bu çözüm konusunda da bizlerin duyarlı olduğumuzu bilmeniz ve bu konuda emeği geçen bütün çalışma grubu arkadaşlarımıza, başkanlarına, Kent Konseyi üyelerine hakikaten teşekkür ediyorum. Çünkü bu, tamamıyla fahri bir görev. Yani burada bulunan arkadaşların hiç biri, tamamıyla Gaziantep sevdasıyla bu göreve gelen insanlar. Başka beklentileri başka bir şeyleri yok. Başka herhangi beklentileri söz konusu değil. Sonuç olarak bugün bize onur verdiniz. Toplantımıza katılarak bizlere destek verdiniz. Ben hem şahsım hem de yürütme kurulum adına şükranlarımı arz ediyorum ve bundan sonra yapacağımız toplantılarda de desteğinizi esirgemeyeceğinizden eminim. Hepinize saygılarımı sunuyorum. Çok teşekkür ederim.

M.Yavuz COŞKUN(Gaziantep Kent Konseyi Başkanı-GAÜN Rektörü)

Çok değerli Belediye Başkanım, değerli hazirun, hanımefendiler, beyefendiler, hepiniz hoş geldiniz. Kent Konseyinin bu 6. Genel kurulunda, bugün çok önemli bir konuyu Sayın Bakanımızın da şeref vermesiyle ele alacağız.Ama ona ilişkin birkaç kelime söylemeden önce, Sayın Genel Sekreterim, Sayın Necati Binici'ye, Yürütme Kurulu üyelerimiz Figen Çeliktürk, Mehmet Koruk, Kürşat Göncü, Zafer Çolakoğlu, Cengiz Gülenler, Gülhan Karapınar, Mustafa Dinçoğlu, Nihat Bencan, Hulusi Kalender, Yusuf Ziya Yıldırım ve Salih Efiloğlu'na çok teşekkür ederim.En geç onbeş günde bir toplanarak, şehrin sorunlarına dair önemli konular çalışarak, bu arada çalışma gruplarıyla, çalışma grup başkanları ve gönüllü katılımcılarıyla ve içerisinde akademisyenlerin de olduğu geniş gruplarla şehrin bütün sorunlarına bir nevi danışmanlık hizmeti gören, bu konuda büyük duyarlılık oluşturup, kentlik bilincini herkese yaymaya çalışan, bunu hem web sitesiyle hem de diğer kanallarla yaptığı çalıştaylar, genel kurullar, toplantılar, özgün toplantılarla kente her anlamda sunmaya çalışan bir yapı bu Kent Konseyi. Elbette bir danışma organı, icra organı değil. Ama bu tür bir sivil toplum kuruluşu mahiyetindeki bu kurulun, şehrin kendi bilincine yapacağı çok önemli şeyler olduğunu düşünüyoruz. O yüzden muhtarlarla toplandık, esnaflarla, çok ilgili kesimlerle toplanarak bu duyarlılığı tırmandırmaya çalışıyoruz. Ulaştırmadan, eğitime kadar, göçten birçok alana kadar, bu Kent Konseyinin gündemine girmiş ve spordan, diğer şehrin kültürel dokusuna ilişkin birçok konuların ele alındığı toplantılar gerçekleştirmiştir. Tabii bu Kent Konseyi yapısının kanuni mevzuat olarak alt yapısı, henüz tam olarak şekillenmemiş. Ama bu haliyle bile şehre çok önemli katkıları olduğu vakadır. Çünkü elde edilen sonuçlar, ortaya çıkan görüşler, ilgili icra kuruları, belediye, vilayet, diğer işte, il müdürlüklerine tebliğ edilerek o sorunların çözümü konusunda bir katkı, bir yol oluşturulmuştur. O itibarla da önemlidir ve önümüzdeki yıllar içerisinde, geçtiğimiz yıllarda tohumları atılan ve belirli bir noktaya gelen bu yapının önümüzdeki yıllarda daha sağlıklı, daha geniş katılımlı bir yapıya kavuşacağına inanıyorum. Hükümetimizin bu konudaki düzenlemeleri, bu proje dahil çalışmalarını devam ediyor. Bugün ele alacağımız konulardan bir tanesi, kadının hayata katılması. Elbette sevgili arkadaşlarım, çok değerli bakanımızın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımızın, bir kadın oluşu ve Gaziantep'ten oluşu itibariyle de gerçekten tam ismiyle müsemma bir toplantı yapıyoruz belki. Kadına baktığımız zaman birkaç şey söyleyeyim. Kadının bir yıllık eğitiminin arttırılması, ülke bazında üretimin yüzde 10 artması demek. Yani bugün işte 300 katrilyon civarında bir bütçe varsa, kadının eğitimini ülke çapında eğer bir yıl arttırmayı sağlayabilirsek, 30 katrilyon bir artı değer elde edeceğiz. Bu sadece ekonomik katkısıdır. Ama sosyal gelişme ve diğer yönlerine baktığımız zaman çok daha önemli bazı katkıları olabiliyor. Ta aileden başlayan aile içi eğitimden tutun da, diğer hayatın bütün anlamlarına dair kadının mutlaka eli değdiği hadisenin, olayın, çözümlerin, mutlaka daha iyi olduğunu, elbette siz de teşhis etmişsinizdir. Ama şimdi artık sadece eli değil, mutlaka beyni de değsin istiyoruz. Yani Türk kadınının, bu ülkedeki kadınların, bu ülkenin gelişimine daha çok katkı verecek bir noktada olması lazım. Bu eğitimden tutun, sağlıktan tutun, bütün alanlarda, estetik, çalışmaya hazır, bilim, bütün alanlarda kadının biraz daha yukarıya çıkması lazım. Çünkü artık şunu yapamayız; yani kadın sosyal hayatta, dişiliğiyle öne çıkan bazı figürler olarak da olamayacağı gibi, öbür taraftan evinin içerisine kapanmış, kendi üretim imkanlarından yoksun bir noktada olmamalı diye düşünüyoruz. Çünkü hakikaten, esnek çalışma modelleri, değişik çalışma modelleri; Sayın Bakanımız elbette bu konuda da çok daha fikir ve vizyon sahibi. Bu değişik modellerle evde bir takım kalkınmaya katkı oluşturacak öğelerle, hayatın içinde, her yerde kadının daha iyi temsil edildiği bir noktaya gelmek gerekli diye düşünüyorum. Çünkü artık bir vaka, verilere bakıyorsunuz. Türkiye'deki veriler, en azından Gaziantep ölçeğine baktığımızda il nüfusunun bir milyon 700 bine vardığı bir mega kentte, bir metropolde, hala daha 80-90 binler

civarında okumamış kadın var. Bu göçle alakalıdır, bir başka alakalıdır ama oraya giden yoldaki bütün noktaları teşhis ederek, oralarda da çözümler üretmek lazım. Nitekim göç konusunda da çok ciddi çalışmalar yapılıyor. Hem üniversite çatısı altında hem Kent Konseyi başlığı altında önemli çalışmalar gerçekleştiriliyor. Bugün ekonomik kalkınmanın olduğu kadar, sosyal kalkınmanın da o denli önemli olduğu anlayışının tüm toplum katmanlarına yaygınlaştırılması gerektiğini hepimiz biliyoruz. Çünkü göstergeler ne kadar yüksek olursa olsun, kişi başına gelirler, evet son on yılda çok ciddi miktarlar, 10 bin dolarlara yaklaşmıştır. Bu Türkiye için büyük kazanımdır ve artık bir dünya devleti olma yolunda ilerlemekteyiz. Ama aynı ilerlemeyi sosyal kalkınma alanında da, hayatın diğer alanlarında sağlamak gereklidir. Gerçi sağlık alanında da çok önemli gelişim, dönüşüm gerçekleştirilmiştir. Ama sosyal kalkınma alanlarında da bunların gerçekleştirilmesi gerektiğini bir kere daha söyleyeyim. Kadının bu anlamda çok önemli bir öge ve ana bir eksen olduğunu da belirterek hepimize sevgilerimi, saygılarımı arz ediyorum. Katılımınız için teşekkür ediyorum.

Erdal ATA (Gaziantep Valisi)

Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim. Kent Konseyinin değerli başkan ve üyeleri, saygıdeğer konuklar. Ben de Kent Konseyinin 6. Genel kuruluna katılmaktan mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum. 2004 yılında büyükşehir belediye meclisinin aldığı kararla kurulan, daha sonra 2006 yılında İçişleri Bakanlığı mahalli idareler genel müdürlüğünün çıkardığı bir yönetmelikle yasal statü kazanan kent konseyleri, kurulduğu tarihten bugüne kadar ilimizin sosyal, kültürel, ekonomik, birçok sorununun konuşulduğu, tartışıldığı bir danışma meclisi olarak görev yapmış. Ve biraz önce sayın Kent Konseyi Başkanımız, sayın rektörümüzün belirttiğine göre de özellikle büyükşehirle ilgili getirilmiş olan birçok kararın, belediye meclisinden de aynen geçmesi çok da güzel oldu, sevindirici bir olaydır. Demek ki Kent Konseyi, ilimizle ilgili çalışmalar yapmış ve bu yapılan çalışmalar da belediye meclisimizce değerlendirilerek, resmiyet kazanmıştır. İnanıyorum ki, bundan sonra da aynı doğrultuda çalışmalarını devam ettirecektir. Ben de bundan önce yapılan birkaç toplantısına katılmıştım. Burada konseyde üye olan arkadaşlarımızın, ilimizin birçok sorunlarıyla ilgili uzman olan arkadaşlarımız, çalışmalara katılıp, fikir ve görüş, düşüncelerini bir rapor halinde sunup, getirip, kurullara gönderiyorlar. Başta belediyelerimiz olmak üzere ilimizdeki ilgili kamu ve kuruluşlarının da bundan gerektiği kadar faydalandığı kanaatindeyim. Bugünkü konuya baktığımızda tartışılacak konu, "Hayat Veren Kadını, Hayata Katın". Güzel bir konu seçilmiş. Nüfusumuzun yarıya yakının kadınlarımızdan oluşmasına rağmen, maalesef kadınlarımızın ekonomik hayata, sosyal ve kültürel hayata yeterince katıldığını söylememiz mümkün değil. Birkaç ay önce bir kadın çalıştay yapılmıştı; tarımda çalışan kadınlar. Orada gördük ki, tarımda çalışan kadınların oranı diğer sektörlere oranla gerçekten yüksek. Zor işlerde, problemlilerde kadınlarımız ön plana çıkıyor. Ama asıl onların kabiliyetlerinin, becerilerinin yüksek olduğu konulara geldiğimiz zaman kadınlarımızın yeteri kadar değerlendirilmediğini görüyoruz. Bu ülke için büyük bir kayıptır. Eğer bir 2023 yılında dünyanın 10 büyük ekonomisi içinde yer almayı kendimize hedef olarak seçiyorsak, mutlaka kadınlarımızın çalışma hayatına da en üst düzeyde katılmasını sağlamak zorundayız. Meslek hayatım boyunca bir şey dikkatimi çekti. Bunu zaman zaman da toplantılar ve törenler sırasında katılan arkadaşlara anlatıyoruz. Hep okullarda, gerek ilköğretim, gerekse ortaöğretim kurumlarında, yapılan tüm yarışmalarda, resim olsun, bilgi yarışması olsun, kompozisyon olsun, şiir olsun, bütün yarışmalarda baktığımızda dereceye giren öğrencilerin yüzde 90'ının kız çocuklarının olduğunu görüyoruz. Eğer biz kız çocuklarımızın eğitimlerini devam ettirir, toplumsal hayata katılmasını sağlarsak, ülke ekonomisine de ne kadar büyük katkı sağlayacağımızı o zaman daha iyi değerlendirebiliriz. İşte rektörümüz ifade etti, kadınlarımızın sadece eğitim süresinin bir yıl arttırılmasının ülke ekonomisine yüzde 10 oranında

katkı sağlayacağını belirtti. Bunlar gerçekten çok önemli rakamlar. Özellikle kadınlarımızın, kızlarımızın okumaları konusunda, eğitim imkanlarından azami derecede faydalanması konusunda devlet olarak aslında bir çok tedbirler alındı, teşvikler getirildi. Ama maalesef hala bunun yeterli olmadığını, kız çocuklarının özellikle ilköğretimi bitirdikten sonra ortaöğretim ve üniversiteye devam konusunda ciddi sorunlar, sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Biz elimizden gelen gayreti göstereceğiz. Mesela bu sene, sağ olsun sayın bakanımıza teşekkür ediyoruz. Özellikle kırsal kesimde, okuma imkanı olmayan kız çocuklarımızın ortaöğretime devam etmeleri için altı tane yurt yatırım programına girdi. Bunların bir kısmının ihaleleri yapıldı, bir kısmında ihale süreci devam ediyor. İnşallah onlar bittiği zaman ilimizdeki kız çocuklarının eğitimi konusunda da önemli bir avantaj sağlayacağız. Yani sonuç olarak Kent Konseyi'nde bugüne kadar düzenli çalışmalar yapılmıştır. Kent Konseyi'nde görev alan, çalışmalara katkıda bulunan tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum. Bugün seçilen konunun ülkemiz için ve ülkemizde yaşayan tüm kadınlarımız için çok önemli olduğunu düşünüyorum. İnşallah bu çalışma sonucunda da iyi neticeler elde edilir. Bu toplantının başarılı olması temennisiyle hepinize saygılar sunuyorum.

Fatma ŞAHİN(Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)

Değerli milletvekili arkadaşlarım. Değerli başkanlarım. Değerli partililerim. Değerli il başkanlarım. Değerli kaymakamlarım. Sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcilerim. Sayın Divan, Kent Konseyi'nin değerli başkanı, genel sekreteri, genel sekreter yardımcısı, Kent Konseyi kadın meclis üye başkanı. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Ve hoş geldiniz diyorum. Bir ülkenin demokratikleşme standardındaki en önemli ölçüt, ne kadar yerelleşmiş, ne kadar sivilleşmiş, ne kadar katılımcıları sağlamış ve ne kadar güçlü sivil toplumu olduğudur. Sivil insiyatifi ne kadar karar alma mekanizmasına katmış, hem sayısal olarak, hem nitelik, hem nicelik olarak buradaki ölçü, o ülkedeki demokratikleşmenin en büyük ölçüsüdür. Bu şehirlerimiz için de geçerli. Bugün burada bu ülkenin, bu şehrin yetiştirdiği en önemli güç dediğimiz beşeri sermayeyi, beşeri gücü bir araya getirdiği için ve katılımlarımızdan ve katkılarınızdan dolayı bu şehrin bir evladı olarak, bu şehrin bir bakanı olarak, her birinize çok teşekkür ediyorum. Çünkü hiç kimse burada tesadüfen oturmuyor. Büyük bir gayret var, büyük bir çaba var, büyük bir başarı hikayesi var, kendi alanında uzmanlığı var. Ben yaptım oldu anlayışı değil. Hadi gelin hep beraber yapalım. Bu ülkenin, bu şehrin ortak sorunlarına, ortak çözüm bulacaksa, ortak bir masada oturalım. Ortak bir dil kullanalım. Olurlarla başlayalım. Partimiz farklı olabilir, yaşam şekillerimiz farklı olabilir. Olabilir, çünkü yüzlerimiz de farklı, görüntülerimiz de farklı, düşüncelerimiz de farklı olabilir. Zaten demokratik görüntü bu değil midir? Onu özümsemek bu değil midir? Bunu davranış haline getirmek bu değil midir? Herkesin kendi içinde bir güç olduğu, bir değer olduğu, bir kıymet olduğu, herkesin kendi fikrinin çok kıymetli olduğu... Ama bu fikirler birleştiği zaman hakikat, bu fikirlerin çarpışmasından, konuşmaktan, paylaşmaktan, ortak sorunlara ortak çözümler bulabilmek için işte bu salonları oluşturmaktan geçiyor. Bunu başarabilirsek eğer, yarın, hem iyi şeyleri başarmada emeği olmak adına önemli bir kazanım olarak görüyoruz. Hem hep devam ettiğimiz kervan yolda düzülür, hadi bir bakalım, devam edelim anlayışının artık geçerli bir anlayış olmadığını, planlamanın, oturup konuşmanın, dayanışmanın, sorunlara çeşitli, farklı katılımcıları sağlamanın en doğru yol olduğunu görüyoruz. Gelişen dünya budur. Buna direndiğiniz zaman siz yok olursunuz. Toplumun talebi de bu. Bize düşün şey, karar vericilerin, karar verme mekanizmasındaki bireylerin, kişilerin bu değişimi görmesi, katılımcılığı güçlendirmesi, birbirimizin fikrine duyması, bu saygıyı içselleştirmesi ve ortak sorunlara ortak çözüm bulmasıdır. Bu şehir bizim en kıymetli ortak yanımız. Gaziantep'li olmak, Gaziantep'te yaşamak, Gaziantep'in bir evladı olmak, herkesin konum ve koşulları itibarıyla katacağı bir şeyi Gaziantep menfaati için koyabilmek. Son 10 yıldan beri bu şehrin

seçilen ilk kadın milletvekili olarak, bölgenin ilk kadın bakanı olarak hep bu bakış açısıyla yolumuza devam etmeye çalıştık. Hatalarımız, eksiklerimiz, yanlışlarımız olabilir. Ama bu niyeti önemli bir niyet olarak görüyorum. Bu samimiyeti çok önemli görüyorum. Bizim kapımıza çalanı, bizimle beraber olmak isteyeniyi, şöyle bir fikrim var, diyeni hep dinlemeye çalıştım. Şöyle bir maruzatım var, sıkıntım var, diyene sen kimsin, senin partin ne diye hiçbir zaman yaklaştık. Biz hep beraber ne yapalım, nasıl sorunları çözelim diye yaklaştık. Dediğim gibi, mükemmel olamayabiliriz. Eksiklerimiz olabilir. Bu konuda iddialı değiliz. Bu konuda her şeyi dört dörtlük de değil. Ama ben niyetin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Buradaki gayretin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Halkın sağduyusunun ve ferasetinin de bunu yakaladığını düşünüyorum. Zaten bu şehir, bugün toplum huzur ve barışı sağladıysa, bu sağduyu ve bu ferasetin kalkınma hamlesi içerisinde yerini aldığı için bunu yaptığınızı görüyoruz. O yüzden ülkenin ve şehrin sorunlarına buraya gelip, burada oturmak, zaman ayırmak, vermek, bilgini koymak, enerjini, zamanını vermek. Niçin vermek? Bu şehrin geleceği için, bu şehrin çocukları, gençleri için. Bu ülkenin ve bölgenin geleceği için vermek. Verebilmek o kadar önemli bir şey ki. Ama o gün yatarken huzur ve mutlulukla yatmak. Ben bugün ne yaptım, bu şehir için ne yaptım, dediğin zaman bu topluluktakilerin çok daha huzurlu yattığıdır. Başını yastığa koyduğu zaman, şehrim için ben şunu yaptım. Bana sordular. Ben buna destek oldum. Sorunun parçası değil, çözümün parçasıym diyen anlayıştır bugün bizi bir araya getiren. Ve çok kıymetlidir, çok değerlidir. Mutlaka bu anlayışın güçlenmesidir, bütün sorunların çözümündeki temel felsefe. Kadınla ilgili mesele bakacak olursak, bugünkü konumuzun kadın olduğunu göreceğiz olursak, burada bütün dünya bir değişim içerisinde. Artık tarım devrimi bitti. Artık sanayi devrimi bitti. Artık bilgi ve teknoloji çağındayız. Aslında bunu çok basit bir şekilde her yerde söylediğim, burada da paylaştığım 3K dedikleri önemli bir geçiş var. Kas devrimini bitirdi. Kasa devrimini de bitirdik. Şimdi kafa devrimini yaşıyoruz. Kas devriminde yarışmadık, yarışmamız mümkün değildi. Kasa devriminde de yarışamazdık. Çünkü güç bu şekilde özellikle cinsiyet bazında çok farklı şekilde gelişti. Ama bugün bilgi ve teknoloji, kafa devrimiyle gerçekleşecek. Toplumun yarısının kafasının yok saydığınız bir devrimi gerçekleştirebilir miyiz? Toplumun yarısının potansiyelini yok saydığınız bir hedefe ulaşabilir miyiz? O yüzden bize düşen şey; 74 milyonuz. Kadın ve erkek herkesi ama herkesi toplumda kalkınmanın bir parçası yapabilmek. Onun potansiyelini kullanabilmek. Bunun için ne yapacağız? Doğuştan gelen bütün nimetleri eşit kullanmak, adil paylaşmak ve bütün külfetlere eşit bir şekilde katlanmak. Biz buna razıyız. Nimeti ve külfeti eşit bir şekilde kullanmaya razıyız. Ama daha doğuştan gelen yaşam hakkının, eğitim hakkının, sağlık hakkının, istihdam hakkının, insan olma hakkının temel felsefesinde doğuştan bize verilen hakkın, Yüce Mevla'nın bize verdiği hakkın bütün alanlarında kullanılmasını çok önemsiyorum. Sosyal adalet de bu. Sosyal devlet de bu. Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletiyse, sosyal devlet olma, sosyal dışlanmıslığı önlemedir. Sosyal adalet bütün herkesin sistemin içine katılmasını sağlamaktır. O yüzden değerli kardeşlerim, değerli katılımcılar, bu hedefe ulaşabilmemiz için Cumhuriyetin 100. Yılında koyduğumuz dünyanın en büyük onuncukonomisi olacağız diyoruz. İleri demokrasiye ulaşacağız, hukuk devleti olacağız, diyoruz. Burada en temel şey güçlü toplum. Bu söylediğimiz şeye ulaşabilmemizin en temel şeyi her bireyin dili, dini, cinsiyeti, mezhebi, bölgesi ne olursa olsun, engelli olsun, engelsiz olsun toplumun kalkınma hamlesinde ana unsur yapabilmektir. Her bir bireyi kalkınmanın hamlesi yapabilmektir. Bunun için de fırsat eşitliği sağlamaktan geçiyor. Dezavantajlı grupları, avantajlı hale getirmek ve sosyal adaleti sağlarken en büyük yapacağım iş. İşte burada temel şey eğitim. Bugün ben huzurlarınızda bu şehrin bir bakanı olarak duruyorsam, ailemin bana verdiği, açtığı bütün imkânlarından istifade ettiğim için bunu başardım. O kadar olmazsa olmaz bir şey ki eğitim, olmazsa olmaz. İşte bu yüzden biz, son 10 yılda sizlerle beraber temel eğitimde kız ve erkeklerin eşit bir şekilde eğitim imkânına kavuşmasını sağladık.

Yoksulluk, eğitimin önünde engel olamaz dedik. Yoksulluktan dolayı çocuklarını okula göndermeyenlerin, kız çocuklarına erkek çocuklarından daha fazla mahalli destek verdik ve bunu annelere verdik. Bugün 2.6 milyar TL gibi çok ciddi bir bütçe rakamı ayrıldıysa ve bugün bu kadınlar üzerinden geçtiyse, işte bu anlayıştır. Fırsat eşitliğinin temel yaklaşımıdır. Ama işimiz bitmedi. Temel eğitim önemli ama yeterli değil. Bunu üniversiteye kadar sağlamamız lazım. Bugün yüzde 14'ten teslim aldığımız üniversitedeki kızlarımızın oranını yüzde 30'a çıkardık. Her şehirde bir üniversite, aslında ataerkil bakışıyla, "ben kız çocuğunu bu şehirden dışarı göndermem" anlayışının, "bir dakika kardeşim, artık senin şehrinde üniversiten var. Hele bizim memleketimizde üç tane üniversite var. Dördüncü şimdi geliyor." Hiçbir mazeretin yok okutacağız, başka çaren yok. Elinde şu şöyle diyeceğin bir şey yok. Liseye devam ettirdiğinde, üniversiteye devam ettirmek zorundasın. Bu olmazsa olmaz. İkinci şeyimiz sağlık. Bir insanın doğuştan getirdiği haksızlık; sağlıkta dönüşümle beraber bugün biz doğan her çocuğun sigortalı doğduğu, annesi babası kim olursa olsun, sosyal güvencesi ne olursa olsun, 18 yaşına kadar da sağlık imkânına kavuştuğu bir ülkedeyiz. Anne ve çocuk ölüm hızı oranlarını, Avrupa Birliği standartlarında yakaladık. Yüz binde 28 olan anne ölüm hızını bugün 16'ya düşürdük. Binde 20'lerde olan bebek ölüm hızı oranını, bugün 13'lere düşürdük. Ama bunu sürdürülebilir kılmak, daimi kılmak ve sağlıklı bir toplumu, sağlıklı bir şekilde yetiştirmek, bizim en büyük görevimiz. Üçüncüsü istihdam. Yetiştirdiğimiz kız çocuklarımızı ekonominin bir parçası, istihdamın bir parçası yapmak durumundayız. Karar alma mekanizmalarına taşıyacaksak eğer, bunları mutlaka yapmak durumundayız. Birey olarak güçlenecek, "ben varım" diyecek. "Benim katma değerim yüksek" diyecek. O yüzden biz, 2008'de bakın, dünyada büyük bir kriz çıktı. Amerika merkezli bir kriz, bizde bir anda istihdam, işsizlik oranımız yüzde 16'lara çıktı. Bir istihdam paketi hazırladık ve içindeki bir madde çok önemliydi. Dedik ki burada, eğer kadın ve genç çalıştıracaksanız, 5 yıl boyunca kademelî bir şekilde işveren payını devlet öder. Özellikle tarımdan sanayiye geçen, göç alan şehirler için. Özellikle buna da baktığınız zaman hizmet sektörünün kalkması, kalkınma hamlesi içinde yerini alması için, sanayide kadının daha güçlü bir şekilde var olabilmesi için bu teşvikin gelmesi gerekiyor. Geldi ne oldu? Son bir yılda 73 bin kadını şun an istihdamın içine girdi. İşsizlik oranımız, toplamda bir düşme yaşarken, beraberinde kadınlarımızla ilgili işsizlik oranı daha da hızlı düşmeye başladı. Ama hala Avrupa Birliği standartlarının çok çok altındayız. Lizbon'daki veri yüzde 60 diyor, biz ise yüzde 30 u yakaladık. Bir bu kadar daha büyümemiz lazım. Nasıl olacak? Önündeki engel ne? Buradaki en önemli şey aile hayatıyla iş hayatını uyumlaştırmamız lazım. O kadar çok şey bekliyoruz ki, iyi bir eş, iyi bir anne, iyi bir iş kadını, her şeyin en iyisi. Yaşlısına bakan, onu yapan, bunu yapan bir Süpermen bekliyoruz. Ama herkes insan, herkesin bir yapma kapasitesi var. Evin huzur ve mutluluğu için de sosyal devlet olarak, hepimizin en büyük şeyi evlatlarıysa eğer, hepimizin o sosyal devlet olarak çalışan kadının evlatlarının yanında olacağı, ailenin, eşin, ebeveynin de yanında olacağı şey, bu hizmet anlayışından geçiyor. O yüzden biz, bunu başaran ülkeler nasıl başarmış diye baktık. Ücretsiz izinden, ücretli izine geçirmek için ne yapmak gerektiğine baktık. Esnek çalışma modelini, yani günün 3 saatinde gidip bir yerde destek olmak veya evde, artık bilgisayar çağındayız. Kendi potansiyelini evden kullanarak mali destek alabileceği modeli bulmak. Yani sosyal güvenlik ayağını bağlamak, özlük haklarını geliştirmek. Hem ev hayatının hem sosyal hayatın hem de ekonomik hayatında içinde kadını var etmemiz gerekiyor. Bunun için şu anda uğraşyoruz. Masamızdaki çalıştığımız model budur. Diğer örnekleri inceledik. Şili modelini, Brezilya modelini inceledik. Avrupa'daki ortalama çalışma standartlarını inceledik. Çalışma Bakanlığımızın son paketinde de, bunun için de önemli düzenlemeleri koyduk, devam ediyoruz. Bunları başarırıksak eğer, bugün şiddetle mücadeleyle ilgili süreç de kendiliğinden düzelecek. Çünkü bunlar bir sonuç, toplumsal sorun birer sonuç. Şiddet de bir sonuç. Dünyanın en ileri derecede hukuki düzenlemesini yaptık. 8 Mart'ta yaptık. Partilerin işbirliği ile yaptık,

ortak olarak bütün partilerimizin genel başkanları aradım, grup başkan vekillerini de aradım. O sırada da büyük bir şey vardı. Herkesin farklı bir şekilde konuştuğu, toplumun artık yeter dediği bir ortamda, gelin bunu beraber başaralım, dedim. 8 Mart, hepimiz evet diyelim, şiddetle mücadelede, parlamentoda ortak olarak bir irade koyalım. Hepinizin huzurunda hepsine çok teşekkür ediyorum, başardık. İstanbul anlaşmasını başardık. Avrupa Konseyini kadına yönelik şiddetle ilgili imzaladığı anlaşmayı tek onaylayan ülke biz olduk. Avrupa Konseyi'nde bunu anlatıyoruz. Şimdi, Fransa'ya da, Almanya'ya da bunu imzalayın diye arkadan takip ediyoruz. Ne diyorlar buluyor musunuz? Bizim şu anda kriz var Euro bölgesinde, ciddi bir şekilde sorunumuz var, şiddetle mücadele yasasında da bu işe para ayırmak gerekiyor. Bakın biz ne dedik? Gereksiz imzaladık ve dedik ki, bir yaşamı kurtaracak, bir can kurtaracak bunun maliyeti olmaz. Bunun para, pul hesabı olmaz. Biz bu anlayışla geldik, bu anlayışla ülkemizi yönetmeye çalışıyoruz. Ama inşallah, dediğim gibi hala sorunlarımız var, hala bu şehrin sorunları var. Şehrin sorunlarını çözmek için biz başkanımızın, valimizin, milletvekillerimizin hep beraber olduğu yerde 2023'te nasıl bir Gaziantep'i çıkardık. Dersimize çalıştık ama onu da takip gerekiyor. Hele Ankara, bire bir takip etmek gerekiyor. En son, bu en son yaptığımız toplantı, Ulaştırma Bakanlığımızdaki müsteşarı, genel müdürleri, bölge müdürlerini davet ettik, şehrin ulaşım haritasında. Ulaştırma Bakanı dedi ki "bu modeli ilk kez büyükşehir uyguluyor, ben de geleceğim". Bizim Bakanlığa, Ulaştırma Bakanı geldi. Şehrin, Gaziantep'in ulaşım haritasını çıkardı. Nerede demiryolu, havayolu, karayolu, ne yapması gerektiğini anlattı. Bu bizim birlik ve beraberlik içinde hareket ettiğimiz zaman, nasıl etki analizinin büyüdüğünü gösteriyor. İnsanların nasıl gayret ettiğini gösteriyor. Ama eksiklerimiz var. Genel sekreterimiz şöyle dedi: Sizi inşallah bundan sonraki süreçte davet ederiz. Mesela bundan önce Veysel Bakan geldi. Dedi ki, "ilk kez biz Gaziantep'e yatırım yılı ilan ettik. 5 büyük projeyi, sulama projesinin 5'ini aynı anda çalışıyoruz. Çünkü sulanabilir korkunç bir verimli arazi var, Koca Barak ovası var. Kılavuz duruyor, su duruyor. Bizim hızlı bir şekilde onları tamamlamamız lazım. O yüzden, mali olarak sorunumuz yok, bunları incelememiz, hızlandırmamız, tarımda, sanayide, ekonomide topyekûn kalkınmayı başarmamız gerekiyor. Biz, bunun için buradayız. Her şey gelip geçiyor. 10 yıl oldu, Allah'ın izniyle. Yüce Mevla'm bunu nasip etti, biz bunu bir emanet, bir sorumluluk olarak alıyoruz. Ama bittiği zaman halkın içinde gelip oturabilmek, bittiği zaman bunlar bu süreçte bir çivi çak. Bir eser bırak. Tek muradımız bu. Hakkın huzuruna da halkın huzurunda çıktığımızda gücümüz buydu, bu kadarını yaptık. Herkesi memnun edemeyiz. Eleştiriler olacak, yazacaklar. Onlara da saygımız var. Ama bizim gücümüz bu. Bu şehir için bütün gücümüzle hizmetkar olmaya devam edeceğiz, diyorum. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Gülhan KARAPINAR(Gaziantep Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı)

Sayın bakanım, sayın valim, sayın milletvekillerim, sayın büyükşehir belediye başkan vekilim, sayın rektörlerim, sayın kaymakamlarım, sayın ilçe belediye başkanlarım, değerli katılımcılar ve basınımızın güzide temsilcileri. Bu çalışmalarda emeği geçen kadın meclisinin birbirinden değerli tüm üyelerini ve her zaman çalışmalarımızda yanımızda olan yürütme kurulu üyesi Sayın Mehmet Koruk'a da ayrıca teşekkür ediyorum. Kadın sorunlarını sizlere 4 başlıkta sunacağız. "Kadın Sağlığı" çalışmalarda katkıda bulunan Hatice Serap Taşdemir, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim görevlisi, Gülay Tanı, emekli hemşire, Semiye Yıkılmaz Sağlık Müdürlüğü'nde görevli bir arkadaşımız. İkinci olarak "Kadın ve Ekonomi"yi Serpil Karuserci arkadaşımız sunacak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kadın Girişimciler üst grup üyesi, Münevver Erpolat yeminli mali müşavir, Leyla Gülşen serbest muhasebeci ve mali müşavir. 3. konumuz "Kadın ve Eğitim" Serap Akalın bir öğretmen arkadaşımız, Gülhan Karapınar emekli öğretmen, İnci Önay muhasebe uzmanı arkadaşlarımız yardımcı olacaklar

çalışmalarda. Dördüncü “Kadın ve Şiddet” bunu hazırlayanlar da Oya Özdemir Kılıç, sosyolog arkadaşımız. Rüveyda Çiloğlan , emekli teknisyen. Emine Aybüken Yıldırım, avukat arkadaşlarımız. Her şey güzel Gaziantep’imizin güzel kadınların güzel yaşaması ve yaşatması içindir. Bir kadını eğitmek, bir aileyi eğitmektir sözlerini hatırlatarak, sunumları yapmak üzere sözü arkadaşlarıma bırakıyorum. Saygılarımla.

Hatice Serap TAŞDEMİR (Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi)

Sayın bakanım, sayın valim, sayın vekillerim, sayın belediye başkan vekili. Sayın rektörüm, sayın kaymakamlarım, sayın ilçe belediye başkanlarım, değerli katılımcılar ve değerli basın mensupları. Bugün ben size arkadaşlarımla birlikte hazırladığım kadın sağlığına yönelik sunumumu sunacağım. Sunum planımız; ana sağlığı, kadının yaşam sağlığı, üreme sağlığı . Türk Dil Kurumu, ana kelimesini çocuğu olan kadın anlamında tanımlanmaktadır. Ama sağlık terimleri açısından baktığımızda kadın tabiri, ana tabiri daha çok doğurganlık çağındaki kadınları ifade etmekte kullanılan bir tabir. Burada kadınların evli olup olmaması, çocukların olup olmaması çok önem arz etmiyor. Kadınlar açısından değerlendirdiğimizde bizi ilgilendiren yaş grubu bazı kaynaklarda 15- 44 yaş olarak geçmesine rağmen, genel olarak yaş grubu 15-49 yaş dönemini kapsamaktadır. Yaşam evrelerinde kadın sağlığı sorunlarına bakacak olursak, tüm yaşam evrelerinde kadınlar hizmetten yararlanamama, şiddet, toplumsal baskı ve obezite ile yani hastalık sıklıklarında artışlarla karşı karşıya geliyorlar. Bebeklik, çocukluk, yetişkinlik, ilerleyen yaş dönemlerinde daha farklı sorunlar karşılıyor. Kadınlar, erkeklerden daha fazla oranda hastalık ve sakatlık yaşıyorlar. Bunun ilk nedeni olarak baktığımızda kadınlar, erkeklerden daha uzun yaşıyorlar. Diğer neden kadınlar, üreme sağlığı açısından erkeklerden daha fazla sorun yaşamaktadır. Ve kadınlar toplum içinde toplumun kendilerine biçtiği toplumsal cinsiyet dediğimiz bir durum nedeniyle daha fazla sağlık sorunuyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Toplumsal cinsiyeti özetle sosyal yönden kadın ve erkeğe verilen roller ve sorumluluklar olarak da kısaca tanımlayabiliyoruz. Toplumsal cinsiyet bizim için bir buzdağı olgusuna benzeyebiliyor. Görünen kısmı ufak ama altta büyük bir kütleyle sahip. Birçok toplumda kadınların, erkeklere göre sistematik olarak bazı temel insan haklarına ulaşmaması veya kullanmaması şeklinde görülüyor. Kadınların sağlıkla ilgili durumlarını olumsuz etkileyen bir durumdur. Bunun sonucunda kadın, yaşamın tüm evrelerinde ayrımcılığa maruz kalıyor. Hastalık, sakatlık ve ölüm karşımıza geliyor. Üreme sağlığı daha farklı bir kavram olarak kadınlarda görülüyor. Bunu beş madde altında toplayabiliyoruz. Güvenli annelik, acil bakım, aile planlaması, cinsel yolla bulaşan hastalıklar. Genç insanlar için özellikle adolesan gebelikler. Kontrolsüz cinsel ilişkiyi önlemek amacıyla cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetleri başlıklarını oluşturuyor. Meme sağlığında kadınlar, erkeklere göre daha fazla sorun yaşıyorlar. Grafikte de görüldüğü gibi, bir kadın, erkekten üç kat daha fazla üreme sağlığına bağlı hastalık riskiyle karşı karşıya. Gebelik, doğum ve doğum sonrası süreçte bu risklere sahip oluyor. Güvenli annelik, yine üreme sağlığının diğer önemli bir maddesi. Doğum öncesi bakım, doğum ve doğum sonrası süreçte etkin izlemler ve kontrollerin olması gerekiyor. Aile planlaması ve güvenli düşük hizmetlerinin sağlanması gerekiyor. Sevk mekanizmalarıyla, gebelik, doğum ve düşük komplikasyonlarının yönetiminden oluşuyor. Ülkemizde son 15-20 yılda çok büyük ilerlemeler oldu. Dünya Sağlık Örgütü’nün önerisi doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası izlemlerin hastane ve sağlık personelinin işbirliğiyle yapılması. Burada Türkiye’mizin saha araştırmalarının sonuçlarını görüyorsunuz. Doğum öncesi bakımı 10 kadından 9’u alıyor. Günümüzde doğumların büyük çoğunluğu hastanede gerçekleşiyor. Gaziantep, diğer illerden daha fazla bir doğurganlığa sahip. Mesela 2008’e göre, 18, 19 kaba doğum hızı. Ama Gaziantep’te binde 25 oranında. Doğum sonu bakım; özellikle anne ölümlerini engellemek için doğum ve doğum öncesi dönemde yaptığımız

bakımı, doğum sonrası süreçte de sürdürmemiz gerekiyor. Sağlık Bakanlığı bununla ilgili bir sürü çalışma yapıyor. Bunları ben burada zikretmeyeceğim. Ama doğum öncesi ve doğumda yapılan işlemler istatistikleri doğum sonrasında çok göremiyoruz. Oralarda yüzde 90 ve üstüne ulaşmış rakamlar varken, doğum sonrası bakımlarda bu yüzde 16'sı hiçbir şekilde gebelikten korunmuyor. Bu Türkiye'de 10 kadından 3'ü civarında olan bir rakam. Anne ölümleri çok önemli. Neden? Çünkü bir ülkenin kalkınmışlık düzeyini gösteren verilerden birisi. Yine ülkemiz son 15 yılda bu konuda çok büyük ilerlemeler kaydetti. En son 2005 yılında Sağlık Bakanlığı'nın "Ulusal Anne Ölümlerini Önleme" çalışması var. Ondaki rakamlar, TNSA rakamlarıyla gittikçe Avrupa bölgesine yaklaşmış istatistiklere sahibiz. Dünyada yılda yaklaşık 600 bin anne ölümü gerçekleşiyor. Burada önemli olan nokta, bunların büyük çoğunluğunun, yüzde 99 gibi büyük bir rakamın gelişmekte olan ülkelerde gerçekleşmesi. Bizim ülkemizde 2007'de üçyüzotuzyediydi, 2008'te üçyüzotuziki anne kaybedildi. Gaziantep, TNSA'yla kıyasladığımızda anne ölümlerinde iyi bir durumdayız. 100 binde 13.7 anne ölümü oranına sahip. Anne ölümleri önlenabilir. Doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası bakımın yönetimiyle anne ölümlerini önleyebiliyoruz. Önleyebildiğimiz zaman şu anda 10 kadından 6'sı hayatta olacaktır. Kanserler; Türkiye şimdi nüfusu yaşlanmakta olan bir ülke. O yüzden kronik hastalıklar, kanserler gittikçe artış gösteriyor. Sağlık Bakanlığı'nın bu nedenle hem kanser yılı ilan etmesi hem de KETEM'leri kurdu. Kadınlarda görülen kanserler içinde meme, rahim ağzı, endometrium ve yumurtalık kanserleri en fazla görülen kanserler. Kanser tarama çalışmaları, merkezimizin çalışmaları KETEM, Gaziantep'te de mevcut. Gittikçe artan oranda kullanılıyor. Amaç bunların daha aktif kullanılmasıdır. Çünkü erken tanı konulursa, tüm kanserler tedavi edilebiliyor. Diğer önemli bir sorun da kadınlarda beslenme. Beslenmeyle hastalıkların arasındaki ilişkidir. Özellikle çocukluk çağında protein, enerji eksikliğine bağlı beslenme. Ve yetişkinlerde aşırı beslenme sorun olarak karşımıza çıkıyor. Gaziantep'teki kadınların kansızlık ve obezite iki büyük sorun. Kansızlık besinlerle vücuda alınan demirin eksikliği, yetersizliği durumunda kandaki demir oranının düşük olmasıdır. Kadınlarda kansızlığın nedeni; genelde besinlerde yetersiz demir alınması ve vücutta iyi kullanılmaması, demir ihtiyacının karşılanmaması, kan kaybı, kanama ve parazitel hastalıklar. Önlemek için dengeli ve yeterli beslenme olması gerekiyor. Et, tavuk, balık, karaciğer, yumurta, kuru baklagiller, pekmez, yeşil yapraklı sebzeler gibi. Obezite; beden kitle indeksi, obezitenin değerlendirilmesinde kullanılan bir kriter. Vücudumuzun kg olarak ağırlığının boyun metrekaresine bölünmesiyle elde ediliyor. Beden kitle indeksimiz 25'in üzerine çıktığı zaman fazla kilolu ve obez oluyoruz. Zaten Sağlık Bakanlığı şu anda sürekli obeziteye yönelik yayınlar yapıyor. Obezite neden önemli? Çünkü fazla kiloluk, obezite kronik hastalıklara zemin hazırlıyor. Diyabet, hipertansiyon, kalp hastalıkları gibi hastalıklara zemin hazırlıyor. Ve bu hastalıklardan dolayı insanların öldüğünü, ölmese bile yeti yitikliğine bağlı yıllara sahip olduklarını görüyoruz. Türkiye obezite ve perfazyon taramasında kadınlar, erkeklerden daha obez. Belki metabolizmalarıyla ilişkili, belki hareketsiz yaşantılarıyla ilişkili olarak daha obez olduklarını görüyoruz. Sağlık Bakanlığı verilerinde de yine aynı şekilde 30 yaşın üstünde, erkeklerden daha obez bir kadın nüfusuna sahibiz. Yine Gaziantep'i kapsayan, altı ilde yapılmış bir çalışmada Gaziantep'teki üç kadından birisinin beden kitle indeksinin 25'in üzerinde olduğu tespit edilmiş. Kilo kaybı, mortaliteyi, kan basıncını, diabeti ve lipitleri düşürerek insanların sağlıklı olmasına katkısı olan bir durum. Menopoz yine kadınlarda görülen, hayat döngüsünde ortaya bir çıkan durum. 48-55 yaşlarında daha fazla gözükmüyor. Ve şişman

kadınlarda daha erken görülebiliyor. Menopozda kadınların kemik erimesi, kalp, damar hastalıklarına yatkınlığı artıyor. Beslenme nasıl olacak? Bütün kadınların sebze, meyve, tam tahıllı ve kalsiyumdan zengin, enerji, kafein ve yağdan fakir bir beslenmeye sahip olması gerekir. Diyetin mineral, vitamin ve lifler içeriğinden zengin olması gerekiyor. Osteoporoz, halk arasındaki adıyla kemik erimesi, kemiklerin yoğunluğunun ve gücünün kayba uğramasıdır. Kemik erimesi önlenmezse sakatlıklar ve ölüme neden olabiliyor. Kemik erimesinin vücutta oluşturduğu deformiteyi bu şekilde gösterebiliriz. Riski azaltmak için kalsiyum, vitamin D'den zengin, lifli yeşil gıdalar, iyi diyet kaynaklarından olan besinlerle beslenmemiz gerekiyor. Önlenmesinde kalsiyumun alınımının artırılması, sigara içilmemesi, alkol alınmaması, fiziksel aktivitenin artırılması, sağlıklı beslenme eğitimiyle toplumsal bilinçlendirilmenin sağlanması gerekiyor. Beslenmeden daha ağır basan egzersizler. O yüzden hareketsiz yaşamdan kaçınmamız gerekiyor. Önerilerimiz; beslenme önerileri olarak sosyal tesislere beslenme ve diyet uzmanlarının hafta bir gün gelmesi. Belediyelerin parklarda egzersiz aletleri var, onlar kullanılıyor ama belki bu da kullanılabilir. Yeterli ve dengeli beslenme için medya araçları kullanılabilir. Sağlık programlarına halkın ilgisi yadsınamaz. Orada beslenmenin olmazsa olmaz öğeleri vurgulanabilir. Halkın beslenme alışkanlıklarının tespit edilmesi ve planlamaların buna göre yapılması gerekir. Çünkü alışkanlıkları değiştirmesi zordur. İlk başta yönlendirme yoluna giderek sağlığı kazandırabiliriz. Ağaç yaşken eğilir mantığından hareketle ilköğretimlerde çocuklara beslenme programlarının planlanmasını Milli Eğitim yapabilir. Egzersize yönelik önerimiz; egzersizin yaşam biçimi haline getirilmesi. Kitle iletişim araçlarıyla yine hareketsiz, sedanter yaşamın zararlarının vurgulanması. Toplum liderlerinin egzersize yönelik faaliyet planlamaları kontrol edilebilir. Üreme sağlığına yönelik aile planlaması yöntemleri hakkında bilgilendirmek için sosyal tesisleri ve el beceri kurslarında bilgiler verilebilir. Kadınlar, sağlık sisteminin kullanımı konusunda bilgilendirilebilir. Sunulan sağlık hizmetlerinde niteliğin ön plana çıkarılması ve halkın bunu talep etmesi önerilebilir. Kanserde erken tanımanın yaygınlaştırılması ve kadınlara ulaştırılması. Erken yaş gebeliklerinin önlenmesine yönelik önerilerimiz olabilir. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

M: Şimdi ikinci sunumu yapmak üzere, konu başlığı "Ekonomi ve kadın" Sayın Serpil Karuserci Hanımefendiyi mikrofonu davet ediyorum.

Serpil Karuserci (TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Üst Kurul Üyesi)

Değerli hazirun, çok kıymetli basın mensupları ve sevgili konuklar, hepiniz hoş geldiniz. Ben sözlerime, konuşmama başlarken, Ulu Önder Atatürk'ün bir sözüyle başlamak istiyorum. "Bir toplum, aynı gayeye kadınları ve erkekleriyle beraber yürümezse, ilerlemesine imkan ve bilimsel olarak ihtimal yoktur." Kadın ve ekonomi: Hayatı belirleyen ekonomik koşullardır. Kıt kaynakları ile sınırsız insan ihtiyaçlarının karşılanması gibi midir? Ekonomide kadın neden önemli, ülke ekonomisinde sağlayacağı katkı yönünden? Nüfusumuzun yüzde 51'ini kadınlar teşkil ediyor. Kadının iş hayatına aktif olarak katılması, ülkenin kalkınması ve refahına önemli bir itici güç oluşturur. Aile ekonomisine sağlayacağı katkı yönünden, kadınlar, kazancını evine ve çocuklarına harcamaktadırlar. Bu nedenle de ailenin refahı yükselmektedir. Birey olarak kendilerini ifade edebilmesi için kadınların önü açılırsa, başarılı bir toplum elde edilir. Biz kadınlar çok hırslıyız, her alanda tuttuğumuzu koparıyoruz. Çok çabuk öğreniyoruz, meraklı olduğumuzdan dolayı her şeyi araştırıp, dilediğimizi yapıyoruz. Altıncı hissimiz çok kuvvetli. Bu da bize işte başarıyı getiriyor. Değişen çağımızda, artık kadınlar erkeklerin bir adım gerisinde değil omuz omuza yürümelidir. Artık gücümüzün farkındayız. Kadın ekonomiye nasıl katılır? Dışarıda çalışarak, evinde çalışarak, ev eksenli birçok çalışan kadın vardır. Evinde fıstık kıran, zeytin kıran, nakış işleyen, yemek-pasta yapıp, satan kadın vardır. Ayrıca tasarruf ederek, evinde

elektriğinden, suyundan, harcamasından tasarruf ederek ekonomiye katılır. Kaynakları doğru kullanarak, çocuklarına ve çevresine gerekli bilinci vererek, evin ekonomisini yöneterek... Kadın işveren sayısı arttırılmalı. Kadın neden çalışmalı? Kadın kendini direkt ve doğru ifade edebilmek için, özgür olabilmek için, ekonomik açıdan güçlü olabilmek için kadının toplum içindeki konumunu yükseltmek gerekir. Özgürce kendi kararlarını verebilmesi için ve özgüveninin oluşması için düşünebilen her sağlıklı insan gibi muhtaç olmamak için ve kendi ihtiyaçlarını rahatça karşılamak için. Kadının çalışmasının önündeki engeller, eğitimsizlik. Bir aile, bir baba, erkek çocuğunu üniversiteye gönderebiliyor ve okutmak istiyor ama kız çocuğunu okutmamakta da ısrarlı davranabiliyor. Kadının ailedeki rolleri: Ev işleri, çocuk bakımı, hasta ve yaşlı aile fertlerinin bakımını kadının yapması gerektiği düşünülür. Erkek egemen aile ve toplum yapısı, kadına önce babası ve kardeşi, sonra eşi izin vermemektedir. Cinsiyete dayalı ayrımcılık, gelenek ve görenekler, kadının çalışması ayıp, erkek evi geçindirir düşüncesi. Kadına sunulan işlerin sınırlı olması, koşulların ağırlığı, eşit şartlarda çalışan kadının, daha az ücret alması ve sosyal güvencesinin olmaması. ILO araştırmalarına göre Türkiye’de kadının, işgücüne katılım düzeyi yüzde 26 civarındadır. AB ülkeleri arasında yüzde 45’lerden yüzde 54’lere yükselmiştir. Hedef olarak da yüzde 60 alınmıştır. Gaziantep’te bu oran yüzde 23,5 civarındadır. Girişimci kadın sayısı ise yüzde 6 oranındadır. Türkiye’de kadının istihdam sorunu: çalışma çağındaki her dört kadından sadece biri iş gücüne katılmaktadır. Gaziantep’teki işveren, kadın işçi çalıştırmak istemiyor. Evlenmek, hamile olmak, doğum izni, süt izni, çocuğun sağlık ve okul sorunları gibi kadının ilgilenmesi, işten atılmasına bahane ve neden olabiliyor. Bu kadınların yarısı da tarım sektöründedir. Ücretsiz aile işçisi olarak hiçbir sosyal güvencesi olmadan çalışmaktadır. Şehre göçün yaygınlaştığı ülkemizde, tersine göçü sağlamak için yeni nesle tarımı sevdirmek ve onlara istihdam sağlamak çok önemlidir. Gaziantep’te kadın istihdamı: Gaziantep’te ücretli çalışan kadınların toplam istihdamdaki oranı, yüzde 5,6’dır. Çalıştıkları sektör, hazır giyim, gıda ve özellikle hizmet sektörüdür. KOBİ sayısı oldukça fazla ama kadın girişimci sayısı çok azdır. Kadınlar, kendilerine güvenmeli ve eğitilmeliler. “O yaptıysa ben de yaparım” deyip, hayata bir yerinden başlamak gerekiyor. KOBİ’ler gücünü kadınlardan alacak. Sanayi Odası verilerine göre, üçbine yakın üye arasında, sadece elli kadın bulunmaktadır. Büyük bir bölümü eşiyile veya kardeşiyle, babasıyla çalışmaktadır. Bazı kadınlar, şirket kurulurken ismi yazılıyor, şirket ortağı, ismi var ama cismi yok. Bazı kadınlar da aile şirketlerinde çalışıyor, fakat hiçbir şekilde ne güvencesi var, ne aldığı bir karşılık var. Onun dışında miras yoluyla işi devralan kadınlar bulunmaktadır. Kendi imkânlarıyla iş sahibi olan kadın, yok denecek kadar az. 1,3 milyon girişimci erkek var, ama kadınlara bakarsak seksenbin civarında. Bu sayı çok az. Biz 1,3 milyon da kadın girişimci istiyoruz. Çalışmanın kadına katkısı: Kadın olmanın önemini farkında olmak, para kazanan kadın, kendini çok daha rahat hisseder. Ekonomik bağımsızlık nedeniyle ailenin refahını arttırır, kendini ifade eder, hayatına anlam katar, yaşam kalitesini arttırır, toplumda daha aktif rol alır ve özgüvenini oluşturur. Üreten taraf olduğunun duygusal hazzını yaşar. Neden çalışan kadın az? Eğitim fırsatlarında eşit olmayan erişim, yetersiz sermaye. Bir baba şirketine oğluna bir iş açar, oğlu onu batırırsa tekrar ikinci bir işi yeniden açar. Ama bir kıza sermaye verdiği zaman eğer onu batırırsa “sen artık yapamıyorsun, başaramıyorsun otur evinde” der. Finans ve krediye erişimde sorunlar: Bankalar, kadınlara daha zor kredi veriyor. Kadın girişimciliği için çok az sayıda rol model var. İş gücünde deneyim eksikliği yaşanmaktadır. Üretim ve pazarlamada karşılaşılan sorunlar, iş yaşamında tecrübesizlik, aile ve toplum baskısı. Kadın, işi ve ailesi arasında dengeyi kurarsa, önemli bir problem yaşamaz. Plan yaparak, düzenli, sistemli ve disiplinli çalışarak, hayatta başarılı olmak için dürüst olmak ve asla yılmamak gerekir. Çalışan kadının farkı: Kadın, yetiştirilme tarzından da kaynaklanan sebeplerden ötürü, birçok işi aynı anda yürütebilmekte ve iş planıyla işi delege etme konularında yeteneklidir. Bir kadın, hem çamaşırını yıkar, hem yemeğini

yapar, hem aynı anda da evinin temizliğini yapar. Bir taraftan da çocuğuna bakar. Evin idaresi toplumumuzda genelde kadına bırakıldığı için, mali disiplin ve eldeki kaynakların etkin kullanımı konusunda, çocuk yaşlarda öğrenilmektedir. Hayat, hiç kimseye altın tepside sunulmamıştır. Yeter ki kapıları zorlayalım. Ben, Rifat başkan, Odalar Borsalar Birliği Başkanımız, 29 Ekim 2007’de üst kurullar olarak kurulduktan sonra, biz kadınlara “mutlaka odalara, meclislere girin” diye bize birçok tüyolar vermiştir. Gaziantep’te, konfeksiyon meslek komitesinin Ticaret Odası’ndan listesini almıştık. Ona baktım, çok az tanıdığım kişi var. Ama ben de meslek komitesine girmek istiyorum ve tek liste giriyorlar. Başkana telefon açtım, dedim ben bu listeye girmek istiyorum, dedim. “Hayır, alamam seni bacım” dedi ve telefona kapattı. Ertesi gün bir daha aradım. Ben bu komiteye girmek istiyorum, dedim. “Hayır, biz 6 arkadaşız, kesinlikle sizi alamam” dedi. Sonra duydum ki oğluna bir dönem önce teklif etmiş. Tekrar telefon açtım. Bakın dedim oğluna teklif etmişsiniz, şirket aynı, aile aynı neden bana alamam, diyorsunuz. Bu neden kadın olduğum için mi? Ben sana bir saat sonra dönerim dedi. Daha sonra dönmedi. Ertesi gün yeniden aradım bıkmadan. Ama bizim kadınlar olarak kadınları zorlamamız gerekir. Ertesi gün bana dedi ki, arkadaşlarını toplamış, “Bir kadın var başıma bela oldu, mutlaka bu komiteye girmek istiyor. Birinizin üzerini çizeceğim, biriniz çıkacaksınız o kadını alacağım”. Ve şu anda ben Konfeksiyon Meslek Komitesi Başkanım ve çok da memnunlar. Biz daha önce gelip bir şeyler yapamıyorduk. Siz, bize birçok şeyi sunuyorsunuz, diyorlar. Yüzonbir yılda biz Gaziantep’te Ticaret Odası’nda Meclise bir tek kadın girdirebildik. Bu sayı gerçekten çok az. Ama artık gücümüzün farkındayız. Biz var olacağız, yönetim kadrolarında olacağız, diyoruz. Yine evdeki idareden yola çıkarak, kardeş, ebeveyn ve akrabayla olan sosyal yaşamda edindiği, yönetim, iletişim becerilerini, iş yaşamında kolayca entegre edebilmektedirler. Destekleyici iş ortağı oluşturmaya değer vermeleri, sıcaklık, anlayış, özendirme, dinleme, empati, karşılıklı güven oluşturma gibi özellikler, kadınların liderlik anlayışları dolayısıyla girişimciliklerinin merkezinde yer almaktadır.Çalışanlarla duygusal bağ: Kadın girişimci patronlar. Şahsen eşim ilgilenmez, bir personelimün yüzümü mü asık, canımı mı sıkılıyor, bir problemi mi var? Onu çağırırım, “derdin nedir” derim. Ve bu şekilde şirkete daha bir bağlı oluyorlar.Engellemelere karşı geliştirilmiş direnç: Neden-sonuç ilişkisine, niçin sorusuna çok meraklıdır kadınlar. Kadınca merak dediğimiz, ince ince deşme merakı girişimci için bulunmaz bir nimet. Çünkü sistemi yaratmak ya da sistemi kavramak için bu özellik çok önemli. Başarı için azim, girişimci ruh ve inanç gerekir. Bu da biz kadınlarda var. Bize yeter ki fırsat verilsin.Kadın girişimci farkı: Duygusal zeka, güçlü sezgiler. Bugün iş dünyasında, akıl ve bilgi kadar önsezi ve duygusal zeka çok önemlidir. Kadın girişimciler, önlerine çıkan engelleri aşarken, yıkıcı değil, yapıcı bir zeka kullanıyorlar. Her zaman çözüm odaklılar. Sürekli engellenen yaşam tarzından kaynaklanan değişime yatkınlıkları vardır. Daha sıcak ve fiziksel çalışma ortamı yaratıyorlar. Çalışanlarıyla, duygusal bağ kuruyorlar. Bu da kurumuna derin bir bağlılık, özveri ve motivasyon getiriyor. Meslek liselerine giden kızlar var. Ben stajyer öğrenci alıyorum. Bunların çoğu için iş hayatına atılmadan, işte “varlıklı bir koca bulsun, evlensin” diye düşünülüyor. Bunlar ve ara eleman sıkıntısı çok fazla. Meslek lisesine giden birçok kadın iş bulabilir, onları özendirmek gerekiyor, onları kendi meslekleriyle ilgili çalışmaya itmek gerekiyor. Birçok çocuk bakan, temizlik yapan kadını yurt dışından getirip, dolarlar veriliyor. Ama bizim meslek liselerinde, çocuk bakımı okuyan bir kız, gidip de çocuk bakmıyor, buna özendirmemiz gerekiyor.Çözüm önerileri: Çalışan kadın rol modellerinin yaygınlaştırılması için toplumsal projeler uygulamak, kadın girişimcilere ve örgütleriyle işbirliğini güçlendirmek gerekmektedir. Gaziantep ölçeğinde, kadına dair yapılan dağınık çalışmaların, üniversite koordinasyonunda derlenerek, eldeki bilgilerin ne olduğunun görülmesi gerekir. Devamında gerekli akademik çalışmaların yapılarak, kent ölçeğinde bilimsel ve istatistiki verilerin oluşturulması gerekir. Tüm meslek kuruluşları ve gerekli resmi kurumları ile asıl bilgiler yanında, konuyla ilgili kadına ait bilgilerin oluşturulması gerekir. Birçok

kurumda biz, TOBB kadın kurulu ve dernek kurarken, araştırma sorduk. Bu, odalarda, belediyede, valilikte gerçekten kadınlarla ilgili hiçbir istatistik yok. Öncelikle bunun uyarılması gerekir. Kadının iş hayatına katılabilmesi için, esnek çalışma saatleri de çok önemlidir. Çünkü kadının evde de birçok görevi ve yapması gereken birçok sorumluluğu var. Kadın sorunlarının çözümünde bizzat kadının söz sahibi olması çok önemli... Kadının ekonomide söz sahibi olabilmesi için, gerekli kanuni düzenlemelerin yapılması gerekir. Kadın girişimciliğinin teşvik edici vergisel düzenlemeler yapılması gerekir. Kadın istihdamına yönelik, vergi ve sosyal güvenlik teşvikleri verilmesi gerekir. Biz kadınlar, artık gücümüzün farkındayız, karar mekanizmalarında da yer almak istiyoruz. Gerekirse kotalar konulmalı. İskandinav ülkelerinde kotalar konularak, eşitliğe erişilmiştir, ondan sonra hak eden belli yerlere gelmiştir. Yine ben, sözlerime son verirken Atatürk'ün bir sözüyle bitirmek istiyorum. "Kadınlarımız, erkeklerimizden daha çok aydın, daha çok verimli, daha çok bilgili olmak zorundadır" . Teşekkür ediyorum.

Serap AKALIN (Emekli Öğretmen)

Sayın Kent Konseyi Genel Sekreteri, Sayın Kent Konseyi Kadın Başkanı, değerli basın mensupları ve çok değerli misafirlerimiz, hepiniz hoş geldiniz. Ben bugün sizlerle kadın ve eğitim üzerine hazırladığımız olan sunumu paylaşmak istiyorum. Sunumum yanında kent nüfusuna oranla kadınlarımızın eğitim seviyesi. Kadınlarımızın eğitimsizlik yüzünden toplum içerisinde yaşadığı zorluklar. Gaziantep'te 2002 yılından beri eğitim alanında yapılan çalışmalar. Kentimizin eğitim ile ilgili sorunları, tavsiyeler ve temennileri anlatmak istiyorum. İlimizin nüfusu, 31.12.2011 itibarıyla bir milyon 753 bin 596 kişi. Nüfusun 883 bin 86'sı erkeklerden, 870 bin 510'u ise kadınlardan oluşmaktadır. Gaziantep'te kadınların yüzde 11'i maalesef okuma yazma bilmemektedir. Erkeklerde ise bu oran yüzde 2.35'dir. Kentimizde okuma yazma bilmeyen kadınların oranının, erkeklere nazaran daha düşük olmasının sebeplerini şöyle açıklayabiliriz. Ailelerin, erkekleri kızlardan önde tutan geleneksel ön yargıları, kızların erken yaşta evlendirilmek istenmesi, ailenin ekonomik koşullarının yetersizliği ve kırsal alanda kadının daha çok iş gücüne katılmak zorunda olmasıdır. Diğer bir sebep ise yine dini sebepler. Çevrede başarılı rol modellerin olmaması, çevre baskısı, okul ve derslik yetersizliği, ekonomik sebepler yüzünden erken yaşta çalışmaya başlamaları. Anne ve babanın eğitim seviyesinin de düşük olması. Okuma yazma bilmeyen kadın, evet her zaman kendini eksik hisseder, kendisine ait işleri yalnız yapamaz, sürekli birisine bağımlıdır, kendine güveni yoktur, acil bir durumda telefon dahi açamaz. Dışarıya yalnız çıkmaya cesaret edemez. Kendini toplumdan dışlanmış hisseder. Bu zorlukları daha da çoğaltmamız mümkün. Kadınlarımızı ve kızlarımızı okuryazar yapmak, onları cehaletten kurtarmak için kentimizde şimdiye kadar neler yapıldı? Milli Eğitim Bakanlığımız bünyesinde okuma yazma kursları ve mesleki, sosyal, kültürel kurslar açıldı. "Ana Kız Okuldayız" kampanyası başlatıldı ve başarıyla yürütüldü. Tarladan okula kampanyası sürdürüldü. Yetiştirici sınıf uygulamaları yapıldı. Milli eğitim meslek kursları, İŞKUR ve Meksa Vakfı İşbirliği ile birçok kurslar açılarak, kursiyerler meslek sahibi yapıldı. Anne, baba, çocuk eğitimi projesi kapsamında aile ile ilgili konularda konferans, panel ve kurslar verilerek, ailelerin eğitim bilinci geliştirildi. Yoksul ailelerin, çocuklarını okutabilmeleri için maddi yardımlar yapıldı. Kız çocuklarına pozitif ayrımcılık uygulandı. Yine "Haydi Kızlar Okula" kampanyasında, sayın bakanımızın, valimizle birlikte yapmış olduğu çalışmadan bir kareyiz. Evet, şimdi sorunlarımız: İlimizde, yani bu formları zaten biz daha önce üniversitemizle birlikte, kent konseyiyle, milli eğitim müdürlerimizle birlikte yapmış olduğumuz bir çalıştayda, bütün sorunların hepsi masaya yatırıldı. Bir defa daha tekrar etmekte fayda var diye düşünüyorum. İlimizde derslik kapasitesi maalesef yetersizdir. Okul arsalarının sınırlı sayıda olması, göçün eğitime olumsuz etkileri, hizmet içi binasının yetersizliği, öğretmen ve öğrencideki motivasyon

eksikliği, üstün potansiyelli öğrenciler için yeterli eğitim kurumlarının olmayışı. Yeni bir öğretmen evine de ihtiyaç var.Önerilerimiz: Gaziantep'te öncelikle kadınlarımızın, kızlarımızın ne kadar okuryazar olup olmadığıyla ilgili bir tespit yapmak durumundayız. Toplumun, öğretmen, öğrenci, gönüllü ev hanımlarıyla birlikte, bir okuma yazma seferberliği düzenlenmesi esastır. Kadın kuruluşlarıyla birlikte ortak proje geliştirilebilir. Hala, devam etmekte olan AÇEV gibi veya diğer kadın kuruluşlarıyla, bu konu daha da sürdürülebilir bir hale gelebilir. Kadınlara yönelik, istihdam alanları yaratılarak onları evden çıkarmak ve dışarıda karşılaştıkları sorunları aşmak için okuryazar olmanın cazip hale getirilmesi sağlanabilir. Kentimizde, belediyeler düzeyinde okuma yazma öğretim komitesi kurulabilir. Bu komitelerde öncelikle eğitimci yetiştirmeye yönelik kurslar düzenlenebilir. Halen yapılmakta ve son derece başarılı şekilde belediyelerimiz gerçekten bunu çok güzel düzenlemiş durumdadır. Fakat ben sahaya indiğim zaman, kadınla birebir görüştüğüm zaman bana söylenen şu. "Beni eşim göndermiyor". Niye? Çünkü belirli semtlerin, belirli okulları var, oraya kayıt olması gerekiyor. Eğer bir mahalle sonrası olursa, eşinin izin vermediğini söylüyor. Onun için bu konuda yapılması gereken şey, bence bunları mahalle bazında daha da yaygınlaştırmak diye düşünüyorum. Yine gönüllü eğitimden görüntüler, geçmişte yapılan bir çalışmamız. Gaziantep Üniversite'sinde toplumsal duyarlılık projesi olarak benzer uygulamalar yapıldığını biliyoruz. Eğitim işinde de bu projeden destek alınabilir ve birlikte yeni organizasyonlar yapılarak, birlikte hareket edilerek, belediyeler bünyesinde bir kurul oluşturulabilir. Gençliğe, kenar mahallelerde eğitimci yapmalarını teşvik edici düzenlemeler yapılabilir. Belediyelerin sosyal faaliyetlerine ücretsiz katılımları, taşıma araçlarından ücretsiz faydalanmak gibi eğitimle ilgili bir takım gereksinimlerinin belediyelerce karşılanması. Kenar semt okullarına daha çok kadın öğretmen atanmasını sağlayarak, kızların okullara gönderilmesinin artırılması yolunda, kadın öğretmenlerin rol model bir görev üstlenmeleri de sağlanabilir. Bence en önemli nedenlerden birisi, ben öyle görüyorum, bu benim kişisel görüşüm, Gaziantep halkının eğitime bakış açısının ve bilincinin geliştirilmesi sağlanmalıdır. Biz Gaziantep'li, ben de Gaziantep'liyim, maalesef her şeye çok değer veriyoruz. Çok güzel arabalara biniyoruz, çok güzel evlerde oturuyoruz ama maalesef kişinin eğitim boyutuna gelince, orada çok büyük kısıtlamalara gidiyoruz. Ben çocuklarımı, özel okullar sınavlarına, Adana'ya, Mersin'e götürdüğüm zaman, oradaki heyecanı, coşkuyu Gaziantep'teki velilerde göremiyorum. Bu büyük bir eksikliğimiz. Gaziantep'in eğitim sorunlarını çözmek için. Bir üst kurul oluşturulup, sorunların çözümüyle ilgili adımların ivedilikle atılması sağlanmalıdır. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Oya ÖZDEMİR KILIÇ(Sosyolog)

Sayın, Kent Konseyi Genel Sekreterim, genel sekreter yardımcım, Kadın Meclisi Başkanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli misafirlerimizi de bizi burada sabırla dinledikleri için saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Ben size kadın ve şiddet konusunu anlatmadan önce, kadın ve şiddet konusunda dünyada, doğuda ve güney doğuda bir yanlış inanış var. Onu size kısaca anlatmak istiyorum. Kadın deyince, kadın eksik etek diye bakılır. Kadının omurgasının biri eksiktir. Kadın hiçbir şey bilmez. Kadın anlamaz. Kadına toplumda en önde durması gereken değil, en sonda durması gereken gözle bakılır. Bunun için ben size, kadına yönelik şiddeti sunacağım. Sunum akışında, dünyada kadına yönelik şiddet, Türkiye'de kadına yönelik şiddet, Gaziantep'te kadına yönelik şiddetin boyutlarını aktaracağım. Ve kadına yönelik şiddet, kadına yönelik şiddetin yaygınlığı, kadına yönelik şiddetin sonuçları, kadına yönelik şiddetle mücadele yöntemlerinden de bahsedeceğim. İlk önce, kadına yönelik şiddetin önlenmesi bildirgesi, 1993 Birleşmiş Milletler bildirgesinde yayınlanan kadına yönelik şiddetin tanımını size anlatmak istiyorum. Kamusal ve özel alanda gerçekleşen, kadınların fiziksel, cinsel, duygusal zarar görmesiyle sonuçlanan ya da sonuçlanması olası, her türlü cinsiyet temelli

şiddet eylemi veya bu eylemin yapılacağına ilişkin tehdit ya da zorlama, keyfi olarak özgürlüğün kısıtlanması olarak tanımlanmaktadır. Şiddet bir döngüdür. Şiddetin içinde ilk önce toplumsal cinsiyet ilişkileri vardır. Toplumsal cinsiyet ilişkileri, şiddeti, ayrımcılığı, eşitsizliği doğurur. Bu da toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortaya çıkarır. Aile içinde kadına yönelik uygulanan şiddeti hazırlayan ve pekiştiren etkenler vardır. Bunlar, kültürel etkenler, yasal etkenler, politik etkenler ve ekonomik etkenlerdir. Kadına yönelik şiddetin bazı türleri vardır. Bunu hepimiz çoğu zaman duyarız. Kumalık gibi, berdel gibi, namus bahanesiyle işlenen cinayetler, zorla evlendirme, erken evlilik, kadın sünneti, bekaret kontrolü, cinsel taciz, cinsel saldırı, kadın ticareti, evlilik içi tecavüz, başlık parası, ensest. Flört ilişkisinde şiddet, savaşta toplu tecavüz, asit saldırıları, çeyiz cinayetleridir. Maalesef dünyada ve Türkiye’de bunlar yaygın olarak kadına uygulanan şiddet türleri. Bu da Türkiye’den ve Hürriyet Gazetesi’nden, kadına yönelik şiddetin boyutlarından bir haber: Hamile kadını berdel usulüyle ikinci kez evlendirdiler, diye başlık atmış, Hürriyet Gazetesi. Konya’da 5 günlük bebeğini ekin tarlasına terk eden anne: berdel usulüyle evlenip, hamile kaldıktan sonra, eşinden ayrıldı. Ancak daha sonra yine berdel usulüyle ikinci kez evlendirildi. İkinci kocasının ise çocuğu istememesi üzerine bebeğini tarlaya bırakmak zorunda kaldığı öğrenildi. 2 hafta önce benzer bir haber, yine basında yer aldı. Kadının bir tanesi, sokağın ortasında doğum yaptı. Eşi ve kayınvalidesinin yanında, sokakta çocuğu terk ederek gitmek zorunda kaldı. Tabi kadının da suçu vardır bunda ama toplumun da çok büyük suçları var. Bu da hepimizin aslında, kadına yönelik şiddetin en çok, artık en son raddeye ulaştığı ve basında çok yer alan Güldünya örneği. Dünya Sağlık Örgütü’nün 2004 yılında yayınladığı ensest ile ilgili bir raporda, çocukların yüzde 7 ila 21 oranında, 15 yaşından önce cinsel istismara uğradığı ortaya çıkmıştır. Kadına yönelik ve aile içerisindeki cinsiyete dayalı şiddet türlerine baktığımızda ise, şöyle tanımlanmıştır: Aile içinde meydana gelen, cinsiyete dayalı. Kadın üzerinde baskı ve üstünlük kurmayı amaçlayan, tehdit, dayatma, kontrol içeren, psikolojik, cinsel, ekonomik, fiziksel zararlar sonuçlanan ve kadının insan haklarını ihlal eden her türlü eylem ya da eylem tehdididir. Aile içinde kadına yönelik şiddetin farklı görünüşleri vardır. Bunlar, psikolojik şiddet, ekonomik şiddet, cinsel şiddet ve fiziksel şiddettir. Psikolojik şiddete baktığımızda ise, duygusal istismar yoluyla gözdağı vererek, çocuklarını kullanarak, izole ederek, inkar ederek, suçlayarak, küçümseyerek, erkeklik ayrıcalıklarını kullanarak psikolojik şiddete uğrar kadınlar. Bu hepimizin aslında zaman zaman yaptığı şeyler, yani gördüğü, uyguladığı şeyler. Çünkü biz kadına hep o gözle bakarız. Sen anlamazsın, sen bilmezsin, yok saymak davranışımız çok yoğundur. Bu da kadına cinsel şiddetin bir boyutu; kadını istemediği yerde, zamanda ve biçimde cinsel ilişkiye zorlamak, çocuk doğurmaya ya da doğurtmaya zorlamak, fuhşa zorlamak, cinsel organlarına zarar vermek. Fiziksel şiddet ise itip kakmak, tartaklamak, tokatlamak, tekmelemek, kesici ve vurucu aletlerle bedene zarar vermek, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak. Sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olmak suretiyle bedensel zarara uğratmak şeklinde görülebilir. Ekonomik şiddet ise, kadının para harcamasını kısıtlamak, çalışmasına izin vermemek, zorla çalıştırmak, ekonomik konularda kararları alırken görüşünü sormamak, az para vermek, çok şey beklemek, kadının parasını elinden almak, iş yerinde olay yaratmak suretiyle kadının işten atılmasına neden olmak, kadının iş bulmasını kolaylaştırıcı beceriler geliştirmesine engel olmak. Tabii aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet ile ilgili Sağlık Bakanlığı’nın, İçişleri Bakanlığının ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın çeşitli çalışmaları var. Bunlar da onlardan gelen, yaptıkları çalışmalarla ilgili görüntüler. Dünyada çeşitli ülkelerde yapılan incelemelerde, kadın cinayetlerinin faillerinin yüzde 40 ila 70 oranında ya kocaları ya da sevgilileri olduğu görülmüştür. Bu da Dünya Sağlık Örgütünden alınan bir veridir. Ayrıca dünyada en az her üç kadından biri fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Bu da Birleşmiş Milletlerin katılım statüsü komisyonunun verdiği bir rapordan alınma bir veri. Avrupa Konseyi raporunda ise, her 4 kadından biri fiziksel şiddet görmektedir. Türkiye’ye baktığımızda ise her

3 kadından biri fiziksel şiddet görmektedir. Türkiye’de 10 kadından sadece 3 ü kocasından izin almadan çarşıya çıkabilmektedir. Türkiye’de her 5 kadından 2’si fiziksel şiddet görmektedir. Ve her 4 kadından biri fiziksel şiddet nedeniyle yaralanmaktadır. Bunlar Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü’nün yaptığı raporlardan alınan veriler. Her on gebe kadından biri fiziksel şiddet görmektedir. Cinsel şiddete maruz kalan kadınların oranı ise yüzde 15,3 tür. Her iki kadından biri duygusal şiddet yaşamaktadır. Yaşadığı şiddeti kimseye anlatamayan kadınların oranı ise yüzde 48.5’tir. Kadına yönelik şiddet ne zaman başlar bir de buna bakmak gerekiyor. Kadına yönelik şiddet doğum öncesi başlamaktadır. Doğum öncesi, bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik, yaşlılık yani hayatın her evresinde kadın şiddet görmektedir. Bazı kadına yönelik şiddet konusundaki, yani şiddetin olmadığını söyleyenlerin bazı inanışları var. Bunlarla ilgili ben size o inanışlardan bahsedeceğim: Aile içinde kadına yönelik şiddet abartılan bir sorundur. Aile içinde kadına yönelik şiddet, sadece aileyi ilgilendiren bir sorundur. Aile içinde kadına yönelik şiddet, zamanla kendiliğinden sona erer. Alkol ve madde bağımlılığı aile içi şiddetin nedenidir. Erkekler aile içi şiddete uğramaktadır. Kadına şiddet uygulayan erkekler, şiddet davranışını kontrol edemez, buna engel olamaz. Aile içinde kadına yönelik şiddet, çoğunlukla düşük gelirli ailelerde yaşanır. Şiddet uygulayan erkekleri de kadınlar yetiştirmektedir. Bu sorunlar, kadınlardan kaynaklanmaktadır. Çocuk olursa şiddet biter. Aile içinde şiddet gören kadın bunu ister, hak eder. Bunlar da yanlış inanışlarımız. Kadına yönelik şiddet ne zaman başlardan, bir de kadının evliliğiyle başlayan döngüyü size göstermek istedik. Şiddet döngüsü, böyle patlayan bir balon gibi, balayı süreciyle başlar, yok saymayla devam eder. Gerginlik tırmanır, en sonunda patlar. Kadına yönelik şiddette kadın ne hisseder? Kadın şiddet gördükten sonra utanır, kendini yalnız hisseder, fiziksel rahatsızlıklar ortaya çıkar, yetersizlik hissi ortaya çıkar, suçlu hisseder, istismarı önemseyemez, başarısızlık hissi ortaya çıkar, yeme bozuklukları, kendinden memnuniyetsizlik, düşük özgüven, değersizlik hissi, madde bağımlılığı, harekette bulunma yetersizliği tarzında davranışlar sergiler. Şiddet ortamında büyüyen çocuklar ise çaresizlik ve şiddeti önleyemedikleri için suçluluk hisseder. İki tehdidi bir arada yaşarlar. Hem travmatik olaylara şahit olur, hem de aynı şiddeti görme tehlikesiyle karşı karşıya kalırlar. Hırsızlık, okuldan kaçma gibi davranış bozukluklarını daha sık gösterirler. İhmale ve suiistimale uğramaya diğer çocuklara göre daha açıktırlar. Şiddetin sonuçlarına baktığımızda, dolaylı maliyeti toplumda artan huzursuzluğa neden olur. Cinayet ve intiharlarda artışa neden olur. Alkol ve madde bağımlılığına, depresif bozukluklara, ekonomik çarkın etkilerine baktığımızda ise iş piyasasına katılımın azalmasına, işte verimliliğin düşmesine, düşük kazanç, işe devam edememe, verimliliğin kuşaklar boyunca etkilenmesi, yatırım ve kazançta azalma, doğrudan maliyette ise tedavi, kolluk, adli sistem, barınma, sosyal hizmetler gibi ihtiyaçların artmasına neden olur. Sosyal çarkın etkilerine baktığımızda ise şiddetin kuşaktan kuşağa aktarıldığı, yaşam kalitesinin düştüğü, demokratik süreçlere katılımın azaldığı bir görüntü izler. Cinsiyete dayalı şiddetin ve etkilerin farkında olmak, uygun koşullarda, uygun biçimde görüşmek, aktif dinleyici olmak, yaşadıklarını anlatmaya zorlamamak, yargılamamak, suçlamamak, öğüt vermemek, yanlış inançları gidermeye çalışmak, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde biz bireylere düşen en önemli görevlerdir. Kadına yönelik şiddette kadının duygularını anlamaya çalışmak, hazır olmadığı bir şeyi yapmaya zorlamamak, dinlediklerini kimseye paylaşmamak, dengeli bir sıklıkla iletişimi sürdürmek, kendini kurtarıcı olarak görmemek, şiddet uygulayan kişiyle görüşme yapmamak, güvenlik planı yapmasını desteklemek, destek olabileceği kuruluşlar hakkında bilgi vermek, onlara destek olmanın yoludur. Mücadele konusundaysa koruma, önleme, soruşturma, onarma ve tazminat gibi mücadele yöntemleri vardır. Tabii bu yöntemleri izleyen kurumlar var. Bu kurumlardan gördükleriniz kolluk kuvvetleri, kadın danışma merkezleri ve sığınma evleri. Var olan kadınları koruma uygulama merkezleri. Savcılık, aile mahkemeleri, şu anda

aile sosyal politikalar il müdürlüğü olarak düzeltildi. Valilik ve kaymakamlıklar, belediyeler, aile danışma merkezleri ve toplum merkezleri. Ve diğer kurumlarımız. Uluslararası kadın konferansları, kadın on yılı, SEDAV sözleşmesi ve ihtiyari protokol. Avrupa Konseyi tavsiye kararları, kadına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili dünyada yayınlanan bildireler. Kadın hareketleri, ulusal mekanizma, kamuoyunda farkındalık ve duyarlılık oluşturulmasına yönelik kampanyalar, hizmet içi eğitimler, yasal düzenlemeler, sunulan hizmetlerin kurumsallaşması kadına yönelik şiddetle mücadele konusundaki yöntemlerden bazıları. Bunlar da Başbakanlığın yayınladığı genelgelerden bazıları. Bunlar da basında, medyada kadına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili basının verdiği şeyler. Peki Gaziantep'teki kadınların durumu nedir? 2008 yılında KAMER vakfının yürüttüğü, SODES tarafından yürütülen bir proje vardı. Ve kadına yönelik şiddetle ilgili araştırma verileri elimizde mevcut. Gaziantep'te kadının medeni durumuyla ilgili veriler. Resmi nikahlı 1887 kadını var. Hala ama nikahsız birlikte yaşayan, boşanmış, eşi vefat etmiş ya da hiç evlenmemiş kadınlarımız da var. Bunlar medeni durumla ilgili. Evlilik yaşı ortalamasına baktığımızda da ise dikkat çekici; 12 yaş gibi küçük yaşta hala erken evliliğin olduğu bir dünyada, Türkiye'de ve Gaziantep'te yaşadığımızı görmekteyiz. 12 yaşında küçücük bir kız çocuğu hala evlendiriliyor. Nasıl evlendiklerine baktığımızdaysa görücü usulünün ne kadar yaygın olduğu, fakat bir o kadar da akraba evliliğinin yüzde 20 gibi bir oranda ortaya çıktığını görmekteyiz. İlk çocuk doğurma yaşına baktığımızda – yine küçük bir yaş – 14 yaşında kız çocuklarının doğduğunu görüyoruz. Yaş ortalaması ise 20.4. Kadınlara “kaç çocuk istersiniz” diye sorulduğunda, en az 0, en fazla 15. Yani ortalama 2.8. Tabii bunu sorgulamak gerekiyor. Bunu kadın mı istiyor, erkek mi istiyor ya da aile mi istiyor? Eğitim durumlarına bakıldığında okur-yazar olmayan yüzde 29, okur-yazar olan yüzde 10. Yüzde 48 gibi bir oran sadece ilkökul mezunu olduğunu belirtmiş. Hanede yaşayan kişi sayısına baktığımızda ise en az 1, en fazla 14, yani ortalama yüzde 4.6 gibi bir veri. Tabii ailelerin, kadınların yaşadığı fiziksel ortam da çok önemli. Yüzde 57.9'u kendisinin güvenli, sağlam bir evde yaşadığını ifade etmiş. Ama yüzde 16.8'iye hijyen sorunu olduğunu ve sağlam bir yapıda oturmadığını aktarmış. Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde Gaziantep olarak ne yapabiliriz? Bu konuyla ilgili aslında bizlere çok iş düşüyor. Kadına yönelik medyada duyarlılık oluşturulması gerekmekte. Toplumda farkındalık çalışmalarının artırılması gerekmekte. Okullara eğitimde şiddetin önlenmesine yönelik dersler konulmadı. Kadın şiddet gördüğü oranda, bundan çocuk da, aile de, toplum da etkilenmekte. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Saygılar, sevgiler sunuyorum.

Sevilay KALE (Cumhuriyet Kadınları Derneği Başkanı)

Çok değerli konuklar ve bu konuya emek veren arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Sunumu yapan arkadaşlara ve yürütme kurulunda olan tüm arkadaşları böyle çok hassas olan bir konudaki verimli çalışmaları için kutluyorum ve devamını diliyorum. Ben kendimi tanıtayım. Cumhuriyet Kadınları Derneği Başkanı Sevilay Kale. Aynı zamanda anne olmak, kadın olmak ve kadın girişimci olmak gibi vasıfların yanı sıra bir demokratik kitle örgütünde çalışıyor olmak bizim de hassas olduğumuz konulardan biri; kadına şiddet ve kadın eğitimi. Şimdi kadın eğitimi buradaki konuların, başlığının en önemlisi. Çünkü kadına şiddet uygulayan erkekler Mars'tan dünyaya inmediler. Bu erkekleri biz kadınlar yetiştiriyoruz. Bu erkekleri anneler, kadınlar yetiştirirken önlenbilir diye düşünüyorum. Her zaman üstünde durduğumuz konu, kadın kocasından dayak yer, ondan sonra kendi çocuğunu döver. Yani dayak yiyen bir birey, muhakkak ki o şiddeti bir yerde, bir başkasına uygulayacaktır. O zaman kadına şiddet konusunun temeli sadece ve sadece kadının eğitiminden

geçiyor.Kadının eğitimi ve çocuk eğitim. Çocuk eğitimi çok önemli. Ben sunumda özellikle dikkati çektim. Biz özellikle çocuklarımıza dayak konusunda ve çocuk eğitiminde şiddetin önlenmesi ve çocukların bilinçaltına şiddetin ekilmesinin önlenmesi konusunda bir şeyler yapmamız lazım. Fakat bunda sadece biz annelerin veya demokratik kitle örgütlerinin mücadelesi yetmez. Bu mücadelenin toplumsal bir mücadele olması gerekir. Türkiye’de gerçekten sadece kadına şiddet değil, her alanda aşırı bir şekilde şiddete doğru yönelmekteyiz. Buna sosyologların ve bilimsel çalışmaların da yön gösterici olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü televizyonlar bilinçaltımıza şiddet ekliyor. Siyasetçilerimiz bilinçaltımıza şiddet ekliyor. Toplum her alanında şiddet ekilmesiyle karşı karşıyayız. Şuradan dışarıya çıktığımızda dahi her an başımıza bir şey gelebilir. Her an dayak yiyebilirsiniz, her an bir polisin elinin altında kalabilirsiniz. Yani olayın siyasi boyutunu da görmezden gelmeyelim. Buradan şu çıkıyor: şiddetin önlenmesi konusunda öncelikle kadınların eğitilmesi, kadınların çocuklarına olan davranışlarının eğitilmesi, küçücük, psikolojik şiddetlerin bile yarın kendi eşine uygulayacağı şiddeti doğuracağını bilerek o annelerin eğitimi çok önemli. Daha sonra da toplumda, televizyonların, dizilerin, özellikle dizilerin, yani tecavüz sahnelerinin ve şiddetin çocuklarımızın bilinçaltılarını nasıl etkilediğini görüyoruz. Çocuklarımızı en azından bunlardan koruyabiliriz. Bunların ya da bu dizilerin daha bilinçli şekilde çekilmesini, siyasetçilerimizin konuşmasında daha dikkatli olmalarını sağlayabiliriz. Peki bu konuda çözüm önerileri dersiniz. Madem Gaziantep adına buradayız. Demokratik kitle örgütleriyle, kurumlarla birlikte bir seferberlik yapalım. Kadına eğitim konusunda bir seferberlik yapalım. Sadece okuma yazma konusunda değil, kadınların çocuklarını eğitmesi konusunda bir seferberlik yapalım. Bence şiddetin önlenmesi ve diğer ekonominin vs. vs. toplum sorunlarının bütün tikanlıklarının açılmasını sağlayacağını düşünüyorum. Ben Cumhuriyet Kadınları Derneği olarak böyle bir çalışmada yer alabilirim. Bu konuda da bana ne düşerse yapabilirim, diyorum. Herkese çok teşekkür ediyorum.

Zafer ÇOLAKOĞLU (Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi)

Ben konuşmacıların ve sunum yapan kişilerin konuştuğu konudan biraz daha farklı bir konuya değinmek istiyorum. Konumuzun yan sekmentleri olmakla birlikte. 1960’lı yıllarda ABD Başkanı seçilen Kennedy’nin o meşhur miting konuşmasına “bir rüyam var” diyerek başlamıştı. “Bir özlemim var.” Bu siyasilerin toplantılarımıza gecikmeden, bizi bekletmeden gelmeleri. Bir rüyam var: bu siyasi kişilerin, katılan kişilerin toplantılarda konuşmaları bittikten sonra çekip gitmemeleri. Çünkü bizim onlara soracağı, onlardan isteyeceği cevaplarımız var. Onlar yürütmedeler, yasamadalar. Bizim onlardan istediğimiz çok şeyler var. Gelip, her şeyi konuşuyorlar; tek taraflı, neyi ne kadar doğru, ne kadar yapılmış. Ondandır çekip gidiyorlar. Sorarım sizlere. Bir saat önce konuştular, bir saat 20 dakika, o konuşmadan aklınızda ne kaldı Allah aşkına. Hiçbir şey kalmadı. Bende gelmedi. Sizleri bilemiyorum, belki ben geri zekâliyim.Şimdi her toplumda belli bir oranda zeka sorunu olan insanlar vardır. Şimdi, aslında taa ortaçağlardan beri, Orta Asyalardan beri kadına çok değer verilmiş sıfatlarımız vardır. Tabiat, siyaset, aile, vazgeçilen yerleri birileri doldurur, asla geri alamazsınız. Örneğin bağınıza, bahçenize gitmediniz, meyvelerini toplamadınız. O size küsüp bir daha yetişmezlik yapmaz, yetişir. Ama evvela otlar yetişir orada. Ondandır o meyveleri eğer toplayan konu, komşu, hırsız zümresi yoksa kuşlar çalar onu. Yani birileri sahiplenir.Siz bayanlar, değerli bayanlar, ben de bir bayanın oğluyum. Beni de bir ana doğurdu. Orta Asya’da formasyonda mesela hiç değinmeden, yalnızca formasyonda ses düşmesi ve yükselmesinde Hanım diye bir tabir vardır. Bunun ana formatını değiştirmeden Han demişler. Han, en büyük varlıktır. Hanım ile Han’ın ikisinin de yazılış sistemi aynı fonetik ses yükselmesidir. Yarım demiş, yarım. Ben yarım, eksikim. Ancak ikinci yarım ile bir bütünü. Yani bir erkek ve kadın, orada bütün değildir. Eşim demişizdir. O benimle birebir aynı, ancak benim

yansımam veya ben onun yansımasıyım demişizdir. Ana demişizdir. Hiç “baba yol” denilen bir şeyi duydunuz mu? Ana yol vardır. Baba fikir duydunuz mu? Anaç var. Babaç var mı? Bakın bu çok güzel sıfatlara. Sizler, siz değerli hanımlar, hanımefendiler zaman zaman feragat yapıyorsunuz. Bayanlarımız kendileri hak, güç ve söz sahibi oldukları olgulardan feragat edip, vazgeçerlerse, biz erkekler hemen o alanda o yetkileri sahiplenir ve geri vermeyi, iade etmeyi de pek düşünmeyiz. Çünkü bu bizim doğamızda var, toplumumuzda var, bu bizim erkek olarak yapımızda var. Gelelim günümüz iktidarlarına. Genelden vazgeçtim. Artık özelde çocuk sayısı ve kürtaj konusunda– özür dilerim mahrem yaşantınız hakkında- karara bile bir Başbakan, çocuk sayısını bile bir başbakan verebiliyorsa, siz değerli bayanlar biraz daha iyi düşünün. Kendinizi aşacak şekilde mücadele vermeniz gerekmez mi? Saygılar sunarım.

Müjgan BİLEN (CHP İl Yönetim Kurulu Üyesi)

-Ben Müjgan Bilen, CHP il yönetimindeyim. Bu organizasyonu hazırlayan bütün arkadaşlara, emekli geçen bütün arkadaşlara çok çok teşekkür ediyorum. Ben Türk kadınının ekonomiye katılmasında 135 ülkenin katılımıyla yapılan ankette sondan dördüncü olduğunu, yani uluslararası konjonktürde toplumumuzun yarısını oluşturan kadının yüzde 26’sının sadece çalışma hayatında olduğunu, 10 milyona yakın okur-yazarlığı olmayan insanların 1-1.5 milyonunu kadınlar oluşturuyor. Şimdi biz toplumun yarısını oluşturuyoruz. Ama hiçbir yerde hiçbir şeyin yarısı değiliz şu anda. Kadın haklarını ben insan hakları çerçevesinde değerlendirmeyi uygun buluyorum. Şimdi insan hakları beyannamesinde bu çerçevede cins, dil, din, siyasi, millî veya sosyal köken, servet, doğuş veya diğer herhangi bir fark gözetmeksizin insanın insan olmaları nedeniyle her insan tarafından yararlanılan haklarına insan hakları denmektedir. İnsan hakları, insanca yaşamın olmazsa olmazıdır. Kadın insan haklarıysa kadınların insan hakları oldukları için sahip oldukları ancak kadın oldukları daha fazla ihlale açık olan, ihlal riski daha fazla olan hakları kapsıyor. Kadın hakları, evrensel, birbiriyle karşılıklı ilişki içinde olan insan haklarıdır. Bunlar ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel tüm hakları kapsıyor. Şimdi hukukun üstünlüğü ilkesine dayalı, demokratik bir toplum düzeninin kurulamadığı, şiddetin egemen olduğu, düşünce özgürlüğünün olmadığı bir toplumda kadın hakları ihlallerinin kaynağı olan ataerkil toplum yapısı giderek güçlenecektir. Bugün Türkiye’de bu tablo açıkça görülmektedir. Kadına karşı şiddet, kadın cinayetleri 2002 yılından beri yüzde 1400 oranında artmıştır. Kadına karşı şiddetten korunmak için çabalar gösterilmiştir. Kanunlar yapılmıştır. Biliyorsunuz kanunlar hiçbir zaman bir önlem olmuyor. Ama Türkiye’de her derde deva bir kanunumuz var. Ama bunun temel nedenlerinin ne olduğu tahmin ediyorum araştırılmıştır. Yani bu temel nedenler; kültürel, sosyoekonomik, psikolojik nedenleri araştırılmadan kanun çıkarıldıktan sonra o kanun bir işe yaramıyorsa, her gün televizyon haberlerinde kadına karşı şiddet hakkında bir olay görebiliyorsak, demek ki her şey kanunla bitmiyor.Şimdi Türkiye’de bugün zaten her sınıf kendi hakkını korumak zorunda. Yalnız biz kadını, hayat veren kadını, hayata katamıyor. Görüyorsunuz; gençlerimiz pankart açıyor, parasız eğitim istiyoruz diye. Bir bakıyorsunuz 15 yıl ceza isteniyor. Şimdi bu genci biz hayata almıyor muyuz? Bizim amacımız herkesi hayata takmak. Poşu taktı diye gençlerimiz hapislerde. Milletvekillerimiz suçlara sabit olmadığı halde tutuklu olarak hepsi içeride. Doktorlara, öğretmenlere karşı şiddet, ölümlere yol açıyor. Hepimizde bir korku var. Telefonumuz dinleniyor diye rahatça konuşmuyoruz. Çocuklarımız, devletin yatılı okullarında tecavüze uğruyor. Sendika yok. İşçi hakları, çocuk hakları, insan hakları, hatta çevremizi koruma hakları. Hayvanları koruma bile Türkiye’de şu anda kötü bir tablo çiziyor. Hukukun üstünlüğü ilkesine dayalı demokratik bir toplum düzeninin kurulamadığı böyle bir toplumda kadın hakları ne durumda olabilir? Kadınlar, dayatmalarla karşı karşıyadır. Kaç çocuk doğuracağız, başbakan söylüyor. Kürtaj mı olacağız, sezaryenle mi doğum yapacağız, başbakan söylüyor. Evet, biz

de kürtajı savunmuyoruz ama madem öyle hükümet olarak diğer doğum kontrollerine ağırlık verilmesi gerekiyor. Ben bu kürtaj konusunu, Uludere’de olan olayları kamuoyundan uzaklaşmak amacıyla yapılmış bir açıklama olarak görüyorum. Ama bu açıklamalar sonunda Başbakan sert kayaya çarptı. Kadınlarımız gerçekten cesaretli gösteriler yaptılar. Örneğin Bakanımız olsaydı, bunu gerçekten bakanımıza üzüntülerimizi iletcektik. Bir başbakan, bu şeylere karışıyor ama Aileden Sorumlu Bakanımızın bu konuda hiçbir demecini duymadık. Yani o konuda gerçekten üzüntülüüz ve bunun da yapılmasını istedik. Bakanımızın kadın olarak, bakan olarak her zaman arkamızda olması gerekiyor. Neyse, kendi de yok. Bunu kendisine iletmek istiyorum. 4+4 eğitim sistemiyle zaten kız çocukları, küçük gelinler olacak. Valimiz de söyledi. “Kız çocuklarının eğitiminde, üniversiteye devam etmesinde sorunlar yaşıyoruz” dedi. Tabii bu 4+4 ile daha da kolaylaşacak. Küçük gelinler, küçük çıraklar. Kadının sosyal hayattan koparılması daha kolaylaşacak. Böyle bir eğitim sistemi olunca, biz hayat veren kadını nasıl hayata katacağız. Kadının eğitimi çok önemlidir. Ben kadın eğitiminden önce erkeğin eğitilmesi konusunda da çok titizlikle durulmasını istiyorum. Çünkü erkek, kadın hayatında baba olarak, koca olarak, erkek kardeş olarak kadının hayatı içindedir. Kızını okutmayan bir sürü baba var şu anda. Ama eğitilmiş olan bir erkek, kızını okutmak isteyecek, çalışma hayatının içine sokmak isteyecek. Koca olarak da gördüğümüz gibi karnında bebeği, sırtından da sopayı eksiltmeyen erkeklerimiz çoğunlukta. Her ne kadar entel hayatta bu insanlar azsa da, kırsal kesimde erkeklerin bu davranışını daha çok görüyoruz. Şimdi eğitimsiz erkekler, kadınlar için en büyük tehlikeyi oluşturuyor. Bugün Türkiye’de kitap okuma oranı yüzde 4.5. Televizyon izleme yüzde 95. Televizyonları açıyoruz. Gerçekten insanları, kadınları uyutan diziler. Hiçbir zaman kadın eğitiminde rol oynamayan diziler. Biz kadınları beyaz atlı bir prens mi gelip uyandıracak. Bu dizileri seyretmek yerine açık kitap okumamız, günlük gazete okumamız... Yani gelişmiş ülkelerde, ABD, Japonya gibi ülkelerde, Japonya’da yüzde 14, ABD’de yüzde 12, İngiltere, Fransa yüzde 21 düzenli kitap okuyor. Bizde bu oran çok düşük tabii ki. İşsizlik oranı yüzde 10. Genç nüfusta yüzde 18. Okumuyoruz. Eğitimimiz zaten ortada. Böyle bir ortamda biz, yalnız kadınlar değil, toplumumuzda kadın, erkek, insan, çocuk hakları savunmalarımızı yapamıyoruz, eğitimsiz olduğumuz için kadınlar olarak, erkekler olarak mücadelemizi veremiyoruz. Çünkü eğitimimiz bu seviyede değil. Bizler toplum olarak kadın, erkek el ele vererek, Türkiye’deki olumsuzluklara karşı mücadele vermeliyiz. Eğitilmiş bir toplum olmalıyız. Belli bir eğitim seviyesinde olabilirsek, hayat veren kadını da, gençlerimizi de, erkeklerimizi de hayata katabiliriz. Ben sayın rektörümüzün kişi başına düşen 10 milyara da inanmıyorum. Çünkü ücretler ortada. Asgari ücret 640 lira. Emekli 1000 liraya yakın maaş alıyor. Bu 10 milyar niye bize yansımıyor? Niçin halk refah içinde yaşamıyor? Yani istatistiklere de inanamaz olduk. Yani eğer 10 milyarsa niçin bu ücretler böyle. Çok çok teşekkür ediyorum. Sağ olun.

Hulusi KALENDER(Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi-Engelliler Derneği Başkanı)

Oya Kılıç Hanıma tek bir şey söylemek istiyorum. Eksik etekle başladı kadın tanımlamaları. Ama ben son bir yıldır dezavantajlı kelimesine çok takıntılıyım. Bunu burada paylaşmak istiyorum. Dezavantajlı tanımına baktığımız zaman öncelikle engelliler, işsizler, çocuklar ve kadınlar. Nüfusu yüzde 50’si olan kadın olan bir toplumda dezavantajın nerede olduğunu pek anlayamadım.

Oya ÖZDEMİR KILIÇ(Sosyolog)

Sosyal ve insani haklara ulaşamamak dezavantajdır. O yüzden kadınlar eğer haklarına ulaşamıyorsa dezavantajlı olarak tanımlanır.

Hulusi KALENDER(Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi-Engelliler Derneği Başkanı)

O zaman siyasi tarafından başlayalım. Meclisteki kadın sayısına bakalım. Nüfusa göre neden hakkımızı savunamıyoruz. Dezavantajlı gruplar hep bir şeylerin peşinde mi koşmalı? Doğarken hepimiz aynı şekilde doğuyoruz ama ülkede eşit bir yaşam hakkına sahip değiliz. Sonra baktığımızda dezavantajlı grup; kendi kendimize söylüyoruz bunu. Önce bunun tanımını açmak lazım. Neden dezavantajlıyız? Tamam, belki engelinizden dolayı dezavantajınız var. Yürüyemiyorsunuz. Ama bir kadının dezavantajlı olmasını, eğitimsiz kalmasını ya da bir toplum içerisinde geri bırakılmasını ben dezavantajlı olarak kabul etmiyorum. Nasıl eksik eteği yüzyıllardır kabul ettiyse, bundan sonra da dezavantajı kabul edelim. Ben bunu uyarmak için söz almıştım. Teşekkür ederim.

Meltem ÜÇLER (Kadın Dostu Kentler Projesi Koordinatörü)

Ben çok kısaca kendimi tanıtayım. Adım Meltem Üçler. Ben Gaziantep'te Kadın Dostu Kentler Projesi koordinatörüyüm. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve İçişleri Bakanlığı Mali İdareler Genel Müdürlüğü ortaklığında yürütülen bir proje. Ve Gaziantep, eylül ayından bu yana kadın dostu kent olmak için çalışmalar yürütüyor. Gaziantep ilindeki bütün kurumlar ve sivil toplum kuruluşları. Öncelikle şunu belirtmem gerekiyor. Bizim proje kapsamında kurulan bir kadın hakları koordinasyon kurulumuz var. Ve bunun içerisinde birçok kadın alanında çalışan sivil toplum örgütleri. İl müdürlükleri, büyükşehir belediyesi, il özel idaresi, valilik, eşitlik birimleri, belediye ve il genel meclisindeki eşitlik komisyonları olarak bu koordinasyon kurulu içerisinde bir genel eylem planı oluşturmaya çalışıyoruz. Hatta ilk taslak çalışmalarımız başladı. Temmuz ayı sonunda muhtemelen onaylanacak. Bir eşitlik eylem planı. Bu eşitlik eylem planı nedir? Kentte kadın-erkek fırsat eşitliğini sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Bu alanda yaşanan eşitsizliği gidermek için nasıl bir planlama yaparız, buna bakıyoruz. Şimdi konuya dönüyorum hemen. Sunumlar yapılırken, eğitim, ekonomi, sağlık ve şiddet alanında bazı veriler bekliyorum aslında ben. Dilerdim ki, keşke bu çalışmalar yapılırken, yapıma aşamasında da kentte bu alanda çalışan bir çok uzman kurumlar için içine dahil olsaydı. Yerel veriler görebilseydik. Çünkü çok genel gelen veriler var. Ve biz eşitlik eylem planı hazırlarken, bu alanlara da ek olarak kentsel hizmetlerde katılım alanlarında da sorun analizi ve buna yönelik çözüm önerileri yapmıştık. Benim söylemek istediğim şeylerden bir tanesi de kadın sorunları diyoruz. Kadın-erkek fırsat eşitliği diyoruz ama nedense hiçbir olaya kadın bakış açısıyla bakamıyoruz. Aslında o eşitsizliğin çıkış noktası, yani temeli bir ayrımcılık noktası. Eğer siz kadın ve erkeği birey olarak değil de, birbirinden üstün olarak ayırmaya başladığınız an problemler ortaya çıkıyor demektir.

Mehmet YILDIZ(Memur-Sen ve Eğitim-Bir Sen Engelliler Komisyonu Başkanı)

Ben Memur-Sen ve Eğitim-Bir Sen Engelliler Komisyonu Başkanı ve aynı zamanda da Kent Konseyi'nin Engelliler Çalışma Grubundayım. Sunuyu yapan, katılan, katkı getiren herkes güzel şeyler söyledi. Ama benim katılmadığım bir şey var. Özellikle kadınlarla ilgili konuda çok da karamsar bir tablo çizmek açıkçası beni üzdü. Cennet annelerin ayaklarının altındadır anlayışına inanan bir millet isek, böyle bir sıkıntının çok da olmadığını düşünüyorum. Böyle bazı söz konusu olan şeyler yaşanıyor mu? Yaşanıyor. O da nedir? Eğitimsizlikten veya arzu ettiğimiz ideal bir eğitim anlayışına henüz sahip olmayışımız. Veya bildiklerimizle yaptıklarımızın uyuşmasıyla bu sorunun çözülebileceğini bilirsek, zaten büyük bir mesafe alacağız. Kadınlarımız gerçekten baş tacımız. Yani, annem, bacım, sevdiğim herkes, kadınlarımıza karşı art niyet içinde olmak, şiddete yönelik bir çaba içinde olmak hiçbirimize yakışmaz. Sadece eğitim seviyemizin arzu ettiğimiz seviyede olmasıyla bu sorunun aşılacağını

yürekten inanıyorum. Ve bir engelli olarak veya dezavantajlı kesimler dediğimiz; yani bu rapora da çok katılmıyorum açıkçası. Sadece engellerimize fırsat eşitliği sunarsak, kadınlarımıza fırsat ve imkan eşitliğini sunarsak, hak ettiğimiz onuru ve saygı yerini alırız. Ben bir psikolojik danışman olarak, bir rehber öğretmen olarak Şahinbey eğitim ,rehberlik ve araştırma merkezinde özel eğitim hizmetleri bölüm başkanlığını çok güzel bir şekilde yürütebiliyoruz. Hiçbir engel yok. Kendini aşmış birisi olarak.

M: 400 artı.

-1400.

M: Bu veri neye dayanıyor? Yüzde 400.

-1400

M: 1400 artı... Kayıtlara geçiyorum, onun için söylüyorum, yanlışlık olmasın. 1400. Peki.

-2004'ten beri.

-Ben de cevap hakkı istiyorum.

M: Siz hanımefendi söz istiyorsunuz, kalkıyorsunuz.

-Bana sıra gelmeyecek diye düşünüyorum.

M: Hayır. Şimdi söz isteyip de vermediğimiz bir kişi oldu mu aranızda?

-Kesiyorum dediniz biraz önce.

M: Hayır, zaman doluyor. 3 dakikayla sınırladım. 3 dakikayı ayarlıyorum.

-Ben de bir cevap hakkı istiyorum.

M: Şimdi cevap hakkı veririm Serap Hanım. Buyurun Nihat Bey.

Nihat BENCAN (Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi-DİSK Gaziantep Temsilcisi)

Efendim, çok teşekkür ediyorum. Ben Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi ve bir sivil toplum örgütünün de başkanı Nihat Bencan. Öncelikle size çok teşekkür ediyorum. Konuşmaya başlarken, Kent Konseyi'nin nasıl başladığını, neler anlatmak, yapmak istediklerini hiçbir karşılık beklemeden tüm zamanını veya işte zamanlarını belli ölçülerde ayırdığını, bu konuları, Gaziantep'i, Gaziantep'teki yaşam sorunlarını, çevreyi, sağlığı, kadını, gençliği, tamamen tüm sorunlarla ilgili neler yapılabileceğini anlattınız. Ve bunları biz program dahili içerisinde yapıldığını anlattınız. Hele hele kadınlarla ilgili bu programda, yaklaşık bundan 1.5 ay önce programa alındığını ve yapılan değerlendirmeler ve çalışmalara baktığımız zaman, bu zamana kadar yapılan en iyi çalışmalardan bir tanesi olduğunu, en akademik çalışmalardan bir tanesi olduğunu hep birlikte gördük. Yaşadık, gördük ve bunun kitap haline gelmesini istiyoruz. Ancak. İşte burada, ancak şurada yapmaya çalışıyoruz. Biz bundan sonra bu tür toplantılara bakan çağırmayalım. Çünkü bakanı çağırdığımız zaman, biz bu sevgili bakanımızı niye çağırdık? Kendileriyle ilgili, aileyle ilgili, bu gelişmelerden, çok değerli düşünce ve görüşlerden bir şey kazanabilmeyi ve devletin bu işe müdahil olması. Vali beyimizi niye çağırdık? Gaziantep genelinde ilgili müdürlerine, belediye başkanlarına bu sorunların çözümü noktasında neler

yapılabileceğini, buradaki insanların düşüncelerinin hayata geçirilmesini sağlayacak yapının oluşması için çağrıldı. Bir buçuk ay öncesinden bunların programı yapıldı. Herkes programını ayarlar. Ben bugün buraya kendimi ayarladım. Hiçbir işim yoktu. Diğer işlerimi de farklı günlere yaydım. Ama burada çok ciddi, hele hele dünya ve Türkiye genelinde yapılan istatistiki rakamlara bakıldığında Gaziantep'te farklı rakamlar çıkıyorsa, bunu değerlendirecek bakanlar ve yetkililer, burada olması gereken insanlardı. Bunu alkış için anlamayın. Ama Türkiye'nin bu sorunların çözüm anahtarı, olması gereken insanlar burada yoktu. Niye? Bakanlar burada, çekti, gittiler. Doğru değil bu, bize yakışmıyor. Burada çok ciddi bir konu tartışılıyor. Bu tartışılan ciddi konunun muhatapları burada yok. Ben size söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Kent Konseyi Yürütme Kurulundan bu olayın tekrar değerlendirilmesini önemle sizden rica ediyorum.

M: Sayın Bakanım gelir gelmez programının 45 dakika olduğunu biz biliyorduk. Tabii ki aksilikler veya yanlışlıklar olabilir. Tabii ki siyasetin ve belki de toplumun böyle bir beklenti içerisinde olması çok doğaldır. Keşke olsaydı biz de mutlu olurduk. Ama o konuyu tekrar gündeme getireceğim. Buyurun son söz sizin.

Aynur YILDIRIM(KAMER)

Beyefendinin dediği gibi kadın meselesi bu kadar ikincil, bu kadar en sonuncu meseledir. Önce bunu söyleyeyim. Daha sonra kadına yönelik bir takım şeyler söylendi aslında. Yasal olarak iyi bir yerdeyiz, yasalar çok önemli. Ama esas mesele yerelde uygulamaların neler olduğuyla ilgili. Yereldeki resmi kurum yetkililerinin zihniyeti bizim için çok önemli. Yasayı bilmeyen, kendisinin neyle sorumlu olduğunun farkında olmayan resmi kurum yetkilileriyle, isterseniz dünyanın en olağanüstü yarasını çıkartın bir yere gidemiyorsunuz. Kadına yönelik şiddetle mücadelede - başlık altında söylemek istiyorum. Aslında bunlar belki günlerce konuşulacak konular ama – annenin birçok sorunu var. Mesela kadına yönelik mücadelede nüfusu 50 binden fazla olan belediyelerin sığınma evi açması gerekiyor. Nizip belediyesinin, iki büyük şehri, iki ilçe belediyesinin sığınma evi açması gerekiyor. Böyle bir şey yok. Kadın danışma merkezlerinin açılmış olması gerekiyor. Sadece büyükşehir belediyesinde bir tane var. Bunlar çok önemli şeyler. Sığınma evinden sonra, uzun süre sığınma evinden çıkan kadınların desteklenmesi gerekiyor. Bu konuda ciddi sıkıntılar var. İşverenlerin işe almama, kadınların mesleki ve teknik yetersizlikleri var. Bu konuda acil önlemler alınması gerekiyor. O kadar çok sorun var ki. Biz bunları töre ve namus cinayetleri komisyonunda, kadın hakları koordinasyon kurulu toplantılarında konuşuyoruz ama bugüne kadar Kent Konseyi Kadın Meclisinden ya da herhangi birisinden bu konuyla ilgili ne yapabiliriz, ne oluyor gibi hiçbir kişiyle tanışmadık özellikle bu önemli benim için.